

ՀՈՐԻԶՈՆ

ՏԱՐՍԱԹ-ԱԹԵՐԹ

horizon

| HÉBDOMADAIRE ARMÉNIEN – Supplément en français | ARMENIAN WEEKLY – English supplement

VOL. 46 / No. 2-3 (2344-2345), 12+4+4+4 էջ / \$1.75

3-10 ՅՈՒՆԻՍ / 3-10 JUIN / JUNE 3-10, 2024

Տասնեակ հազարաւոր հայորդիներու մասնակցութեամբ հանրահաւաքի ընթացքին
Բագրատ Արք. Գալստանեանի թեկնածութիւնը առաջադրուեցաւ
Վարչապետի պաշտօնին

Կարդալ էջ 9

ՀՅԴ Հայաստանի ԳՄ
յայտարարութիւնը
Մայիսի 27-ին
ոստիկանութեան
գործողութիւնների
մասին

Երեւանի մէջ տեղի
ունեցաւ Հայ Դատի
յանձնախումբերու
խորհրդաժողովի
պաշտօնական
բացման
արարողութիւնը

ՀՅԴ Գանատայի
Կենտրոնական կոմիտէն
կը դատապարտէ
քաղաքացիներուն դէմ
ՀՀ ոստիկանութեան
անհամաշափ ուժի
կիրառումը

«Հրանդին եւ Էտուար
Մարտինեան,
Ստեփան Հ. Կ.
Վարվառեան, եւ
Արաքսի Աւետիս
Չաքըճեան»
հիմնադրամ

Կարդալ էջ 3

Կարդալ էջ 4

Կարդալ էջ 3

Կարդալ էջ 3

MAZDA GABRIEL ANJOU

Kevork Asadourian
General Manager

7050, boul. Henri-Bourassa Est
Anjou, QC H1E 7K7
Tél. : 514 328-7777
mazdagabrielanjou.ca

THE ALL-NEW 2024
MAZDA CX-50

AI★Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN
NOW OPEN

Սեփականատէր
Յարութ Սիփան

Հնտանեկան բացառիկ գործառնութիւն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Սուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղին աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիրի հաց եւ իրաբեան սոմոն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, Ճաշարան, փուլ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Մայիսեան անկախութեալ մինչեւ սահմանադուարուած անկախութիւն

106 տարի առաջ, Արագածոտնի, Լոռի եւ Արմավիրի տափաստաններուն վրայ հայ ռազմիկները գերմարդկային գուպարումով կը կերտէին 20-րդ դարու հայոց աւարայրեան ճակատամարտներու խոյանքը, որուն արգասաւորումը պիտի ըլլար ռազմայալթ հանրապետութեան կերտումը:

Դար մը առաջ, Հայոց բանակը անդուլ ճիկերով նորաստեղծ պետականութեան սահմանները ընդարձակելու առաքելութեան ընթացքին, կը վերականգնէր Հայաստանի պատմական սահմանները, միաժամանակ մաքառելով երեք ճակատներու վրայ՝ թրքական, ատրպէյճանական եւ վրացական յարձակողապաշտ բանակներուն դէմ: Այսօր, գործող իշխանութիւնները ազգակործանքադրականներեւ արդիւնք, առաջին հանրապետութեան օրերուն ստեղծուած այդ սահմանները երիկող տարածքները՝ Տաւուչէն մինչեւ Սիւնիքու Գեղարդունիք, կը յանձնուին թշնամիին:

Մայիս 24-ին ՀՀ վարչապետը սահմանագատման մասին իրազեկման ուղերձով դիմեց ժողովուրդին։ Մինչ վարչապետը իր ուղերձը կը փոխանցէր, անդին, ատրպէյճանական հակահայ քարոզչութիւնը գրեթէ միաժամանակ հեռատեսիլի յատուկ ծրագրով կը սփոքը «Արեւմտեան Ատրպէյճան»ի մաս կազմող Շամշատինի մասին հաղորդում մը՝ լի պատմական անսակիլի խեղաթիւրումներով, Տաւուշի մարզի հարաւ-արեւելեան տարածքը կազմող Շամշադինի տարածքը ներկայացնելով որպէս Ատրպէյճանի պատկանող հողատարածք։ Իսկ գործող իշխանութիւնները, արդէն քանի տարիէ ի վեր, թշնամի երկրի պատմական այս խեղաթիւրումները դիմակայելու ոչ մէկ հակադարձութիւն ունին, լուռ են, վեհերոտ ու համբացած վիճակի մէջ են։

Վերադառնանք վարչապետի ուղերձի հիմնական մտքերուն: Հստ երկրի ղեկավարին, «Թէ՛ 2018 եւ թէ՛ 2021 թուականին Հայաստանի Հանրապետութեան հպարտ քաղաքացիները մեզ տուել են մանդատ՝ ապահովելու Հայաստանի Հանրապետութեան ապագան, եւ այս մանդատը պէտք է իրացուի լիարժեք ու անմնացորդ»: Այսինքն՝ որպէս ընտրեալ վարչակարգ, իրենց վերապահուածէ պետութեան այժմու ռազմաքաղաքական գործընթացը հունաւորելու յանձնակատարութիւնը, որ ինչպէս այսօր ողջ Հայութեան կը հրամցուի սահմանագատման ու սահմանագծման իրերեւ արդիւնք հողատարածքներու կորուսով պետութիւնը կամովին քաղաքական լիակատար զինաթափման առաջնորդելն է:

«Երբ այնքան էլ վստահ չենք ինչ տարածքի վրայ ենք ուզում պետութիւն կառուցել, ինչ դիրքով ենք ուզում կառուցել եւ ինչ չափերով»։ Այսին Արցախի ազգային ինքնորոշման իրաւունքի ու պատմական բնօրբանի իրաւատիրութեան համար մզուած երեք տասնամեակներու պայքարը՝ սխալ էր։

«Առանցքային գործօնը, որից բխում են ընթացիկ գործընթացները, այն ուղղմավարութիւնն է, որ ՀՀ կառավարութիւնը դրել է իր աշխատանքային սեղանին։ Դա իրական Հայաստանի ուղղմավարութիւնն է, այն Հայաստանի ուղղմավարութիւնը, որի սկզբոյն քարտէս-պատկերն ամէն առիթով բոլորիդ ցոյց եմ տալիս։ Ահա, այս Հայաստանի մասին է խօսքը»։ Յուլիս 2020-ին հրապարակուած Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Անվտանգութեան Ռազմավարութեան հայեցակարգին մէջ կը չետադրուի, որ Հայաստանի անվտանգութեան սպառնալիք է Ատրպէյճանի ուղղմատենչ եւ յարձակողապաշտ

քաղաքականութիւնը, Հայաստանի եւ Արցախի Հանրապետութեանց գէմ ռազմական յարձակումի հաւանականութիւնը, ինչպէս նաև Թուրքիոյ ուղղակի կամ անուղղակի Ներքաւուածութիւնը հաւանական առճակատման: Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Անվտանգութեան Իրազմավարութեան մէջ տեղ գտած երկու կարեւոր բաղադրիչներ այս պատերազմին չեն իրագործուած. Վերոնշեալ փաստաթուութի «Խազմական սպառնալիքների զսպում եւ չէզոքացում» ենթաբաժնով նշուած՝ թիւ 4:16 կէտով՝ «Որպէս Արցախի անվտանգութեան երաշխաւոր՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնն իր պաշտպանական քաղաքականութիւնն ուղղում է նաև Արցախի անվտանգութեան ապահովմանը»:

«Եթէ մեր ռազմավարական տեսլականը իրական Հայաստանը չէ, առանց ան է ուղւար և առաջար թիւնո հնարաւոր չի լինելու»: Յատակօնէն եւ թարն-

այս էլ դժուար խաղաղութեաւը հսարաւոր չը լիսպու»: Օստակօքն եւ խաբս-
ուած սպառնալիքով կը հսատատէ, որ եթէ Ատրպէջանի կողմէ պահանջուող
տարածքային զինումները չկատարենք՝ կը ստանանք պատերազմ:

Իր ուղերձի մնացեալ բաժնով, վարչապետը պատմութեան էջերուն մէջ դեգերելով, Երուանդունիներէն մինչեւ Կիլիկիոյ թագաւորութիւն, Առաջին Հանրապետութիւն, Խորհրդային Միութիւն եւ այսօրուան օրեր, կցկոուր քաղաքական վերլուծութիւններ կատարելէ ետք ու «Իրական Հայաստան» եզրոյթը ուղերձին մէջ 8 անգամ շեշտադրելէ ետք, մէկ բան յստակացուց, որ խաղաղութիւն հաստատելու համար՝ զիջումներու քաղաքական գործընթացը պիտի շարունակուի, այլապէս՝ պատերազմի ուրուականն է:

Արցախահյութեան Հայրենազգիկման պատասխանատու վարչապետը, Մայիս 24-ին, իր ուղերձով յստա՛կ պատգամ փոխանցեց, որ տարածքներ զիջելու քաղաքական իր տրամաբանութեամբ առաջնորդուելով մտադիր է ի գին բազմաբնոյթ կորուստներու շարունակել իր կործանաբեր վարքագիծը։ Նոյն այս վարչապետը, որ 2019 թուականի Օգոստոս 5-ին Ստեփանակերտի հրապարակէն բարձրադադակ կը գոռոգուռ «Արցախը Հայստան է եւ վերջ», այսօր, Երեւանի մէջ Հալածանքի ու բոնածնչումի կ'ենթարկէ Ասկերանի, Մարտակերտի եւ Ստեփանակերտի արցախցի քաղաքապետները։

Սահմանին կառչած ու Հայրենի բնօրբանը պաշտպանող ժողովուրդին անվտանգութիւնը ապահովելու անզօր այս իշխանութիւնները, ի տես սահմանապատման գործընթացին դէմ Համաժողովրդական ցասումին, այժմ սկսած են գործադրել բռնաճնշման միջոցներ։ Ժողովրդային շարժումը կը պահանջէ վարչապետի աթոռը զբաղեցնող անձին Հրաժարականը, այն անձին, որ վերջին կեց տարիներուն Հայաստանին ու Հայութեան պատուհասած բոլոր աղյուններուն ու կորուստներուն պատասխանատութիւնը կը կրէ։

Երկէ Սիւնիքն էր, այսօր Տաւուշն է, վաղը՝ Գեղարքունիքն ու Վայոց Զորքն եւ որպէսզի Հայոց լինելութեան երթն ու Հայութեան գոյատեւումը վճռորոշած Մայիսեան յաղթական ճակատամարտներով կերտուած անկախութեան ու ինք-նիշխանութեան աւանդը պահենք՝ անհրաժեշտ է ժամ առաջ կապանազերծուիլ այս իշխանութիւններէն եւ փրկել ծուատուած սահմաններով մեր պետականու-թեան անկախութիւնը:

«Հորիզոն»ի Խմբագրական

Երեւանի մէջ տեղի ունեցաւ Հայ Դատի յանձնախումբերու եւ գրասենեակներու խորհրդաժողովի պաշտօնական բացման արարողութիւնը

Աբցախի հայտթափման և Հայաստանի Հանրապետութեան շուրջ օրըստօրէ լարուող ապահովական միջավայրի ու գոյութենական սպառնալիքներու պայմաններուն մէջ, ՀՅԴ Հայ Դատի յանձնախումբերու աշխատանքներու հիմնական ուղղութիւններու քննարկման և համադրման, ինչպէս նաև ըստ անհրաժեշտութեան մարտավարական որոշակի վերանայումներ կատարելու համար, ՀՅԴ Բիւրոն հրաւիրած էր Հայ Դատի յանձնախումբերու և գրասենեակներու խորհրդաժողով, որ տեղի ունեցաւ այսօր՝ 25 Մայիսին, Երեւան:

Օրսակարգի վրայ Հայաստանի Հանրապետութեան և առհասարակ հայ ժողովուրդին առջև ծառացած արտաքին հիմնական մարտահրաւէրներու քննարկումն էր, անոնց յաղթահարման համար Հայ Դատի համակարգի ներուժին նպատակային օդապարուծումը:

Կը մասնակցէին աւելի քան քսան երկիրներէ ժամանած՝ ՀՅԴ Հայ Դատի յանձնախումբերու եւ գրասենեակներու պատասխանատուներ, ինչպէս նաև ՀՅԴ կուսակցական մարմիններու ներկայացուցիչներ:

Խորհրդաժողովը սկսաւ Հայաստանի Հանրապետութեան օրհներգով:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի արտաքին յարաբերութիւններու և արարողակարգի բաժինի տնօրէն Տէր Նաթան արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեան իր խօսքը սկսաւ աղօթքով, ապա մասնակիցներուն փոխանցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին պատգամը:

Խորհրդաժողովին Ելոյթ ունեցան ՀՅԴ Հայաստանի ԳՄ Ներկայացուցիչ Իշխան Սալահթէլեան, ՀՀ արտաքին գործոց նախակին նախարար Վարդան Օսկան-եան, Տաւուշի թէեմի առաջնորդ Բագրատ Արքապան, ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատրյան, ՀՅԴ Արցամի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Արք Պուլուզեան եւ ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, ՀՅԴ Համբի ու քաղաքական հարցերու գրասենեակի պատասխանատու Կիրո Մանոյեան:

Իր ելոյթին մէջ Իշխան Սաղաթէլիեան յայտարարեց. «Մեզ կը ստիպեն հրաժարիլ մեր անցեալէն, որպէսզի կառավարեն:

Դուք կ'ապացուցէք, որ սեփական շահերը ճիշդ ձևակերպողը ոչ միայն մինակ չի մնալը միջազգային ասպարէզին մէջ, այլ կը կարենայ նոյնիսկ ամենաանպահելի տեղեր գտնել դաշնակիցներ: Հայրենիք ապրող հայը Հայ Դատի գրասենեակներու գործունէութիւնը կը նոյնացնէ Հայկական շահերու պաշտպանութեան մէջ:

»: $\{20, 4, 5, 15, 5, 15, 5, 15, 5, 15, 5\}$

նին ու հայ ժողովուրդին. ես վկաներէն մէկն եմ», իր խօսքին մէջ շեշտեց վարդան Օսկանեան:

Անոր համաձայն, մեծ անջրպետ կայ հայ ազգի շահերուն եւ Հայստանի իշխանութիւններու շահերուն միջեւ, իսկ իշխանութեան նպատակը իր բերած արհաւիրքին խարանը ճակատէն սրբելը, ուրիշներ մեղադրելը, աթոռն ու իշխանութիւնը պահելն է:

Իր կարգին Բագրատ Սրբազն անդրադարձաւ Հայոց ցեղասպանութեան հարցին, ընդգծելով, որ այդ հարցը պէտք է առկայ ըլլայ մեր կեանքի բոլոր ոլորտ-ներուն մէջ:

«Մեզի համար, որպէս ազգ, շատ կարենո՞ր է յատկավէս Ցեղասպանութեան հարցը, որովհետև մեր բոլոր խնդիրները այս պահուն անխուսափելիօքն կ'ածանցուին անկէ, ուստի պէտք է զդացական ու լոկ պահանջատիրութեան դաշտէն տեղափոխուի համակարգային բանականութեան դաշտ, տարածուի մեր կեանքի բոլոր շերտերուն, ոլորտներուն մէջ՝ որպէս գաղափարաբանութիւն», ըստ ան:

իր ելոյթին մէջ ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր-Խաչատրեան յայտարարեց. «Մեզի համար Արցախի հարցը ոչ միայն փակուած չէ, այլ վերջին «պատերազմը» պարզապէս ճակատամարտի կորուստ է, և մենք ամէն գնով պիտի պաշտպանենք Արցախի իրաւունքները»:

«Արցախցիներուն համար առաջնայինը իրենց վերադարձի իրաւունքի հարցն է Արցախ», իր խօսքին մէջ ըստ ՀՅԴ Արցախի Կեղրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Արա Պոլուկեան:

Խորհրդաժողովի աւարտին ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Կիրո Մանուկեան յայտարարեց. «Ոչ միայն Թուրքիոյ եւ Ասրապէջճանի վարքն ու խոչընդուները պէտք է յաղթահարենք, այլև հայրենի պետութեան, իշխանութեան հակազդային քաղաքականութիւնը»:

Անոր համաձայն, ՀՀ իշխանութիւններու վարած այս հակապետական քաղաքականութիւնը խնդրայարոյց է յատկապէս երբ օտարներ կը մատնանշեն զայն? «Խնդրայարոյց է ան, երբ օտար շրջանակներ, մատնանշելով ՀՀ գործող իշխանութիւններու այդ կեցուածքները, կը չիմնաւորեն իրենց կրաւորական կամ նոյնիսկ բացասական կեցուածքը: Ամփակ կարելիութիւն կու տայ ըսելու, որ եթէ ձերինները այսպէս կ'ընեն, մենք իրենցմէ աւելի հայ պիտի չըլլանք»:

Խորհրդաժողովի ընթացքին մասնակիցները հարցազրոյցներ տուին զանազան

Մոնթրէալի մէջ հանդիսաւոր կերպով յիշատակուեցաւ
Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան հոչակման 106-ամեակը

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ Մոնիթ-
րէալի «Միհրան Փափագեան» եւ Լա-
ւալի «Սարգս Զէյթեան» կոմիտէնե-
րուն եւ «Արմէն Գարօ» Ուսանողական
միութեան, Շաբաթ, 25 Մայիս 2024-ին,
երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Մոնիթէալի
Հայ Կեդրոնի «Աւետիս Ահարոնեան»
սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստա-
նի Ա. Հանրապետութեան հռչակման
նուրիուած տօնակատարութիւն, ներ-
կայութեամբ Գանատայի Հայոց Թե-
մի առաջնորդ Գերշ. Տ. Բարգէն Արք.
Չարեանի, ՀՅԴ Կեդրոնական կոմիտէի
ներկայացուցիչ Խորէն Տիմիթեանի,
զոյց կոմիտէութեանց ներկայացուցիչ-
ներուն եւ անդամներու, հոգեւոր հայ-
րերու, պատկան մարմիններու եւ քոյր
միութիւններու ու կազմակերպութիւն-
ներու ներկայացուցիչներու եւ հաւա-
տաւոր մեր ժողովուրդին:

Յայտագրին բացումը կատար-
ուեցաւ ՀՄԼՄ-կամքի եւ ՀՄԼՄ Լա-
ւալի մասնածիւղերէն դրօշակակիրնե-
րու եւ անդամներու մուտքով, ՀՄԼՄ-
ի փողերախումբին ընկերակցութեամբ,
ապա Հնչեցին Գանատայի, Հայստա-
նի եւ Արցախի օրհներգները:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՀՅԴ ԳԵՄ-ի Կերպոնական վարչութեան անդամ Թալիա Ճապայեան, որ ըստ «Վերջին 3 տարիներուն ընթացքին, հայ ազգը դիմագրաւեց եւ տակալին կը դիմագրաւէ անսահման դժուարութիւններ, պարտութիւններ եւ կորուստներ, որոնց առ ի հետեւանք, շատերս կ'ապրինք յուսախաբութեան եւ յուսալքութեան ամէնէն սեւ օրերը: Բայց յաճախ կը մոռնանք, որ մենք զաւակներն ենք ազգի մը, որ շատ աւելի չնչին կարելիութիւններով կերտած է շատ աւելի անհաւատալի յաղթանակներ: Այո, մեր դարաւոր պատմութեան ընթացքին, իւրաքանչիւր սերունդ դէմ յանդիման գտնուած է անյաղթահարելի մարտհաւաւութիւններու: Սակայն, բոլորն ալ զանոնք ոչ միայն պարզապէս յաղթահարած են այլեւ բարգաւաճած»: Ան

Նաեւ ըստ «Պիտի կերտենք հայրենիք մը, ուր հայորդիները պիտի ապրին խաղաղօրէն: Խաղաղութիւն մը, զոր չենք մուրացած, այլ շահած ենք մեր քրտինքով ու արիւնով: Պիտի կերտենք հայրենիք մը, ուր գուգահեռորէն պիտի զօղանջեն Սարդարապատի եւ Սուրբ Ղազանչեղողի զանգերը:

Եւ ու չ յէ լ ու լ ու եւ
եւ զ կերջապէս՝ մեր միասնական
ջանքերով պիտի վերացնենք այս խա-
ւարը մեր սուրբ հայրենիքի երկինքէն»:
Զոյգ կոմիտէներուն անունով
խօսք առաւ Լաւալի «Սարգսի Զէյթ-
եան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Հրանդ
Թաշճեան, որ ըսաւ. «Այսօր կը նշենք
Մայիս 28-ն որպէս հպարտութեան օր:
106 տարիներ առաջ այս օրը Հայոց
Ազգային խորհուրդը յայտարարեց ան-
կախ Հայաստանի Հանրապետութեան
ստեղծումը: Մեր անկախութիւնն ու
պետականութիւնը մեզի ոչ ոք նուրբեց,
մենք այն կերտեցինք միայնակ, հայու-
թեան հերոսական ոգիին չնորհիւ, Սար-
դարապատի, Բաշ-Ապարանի, Ղարա-
քիլիսայի հերոսամարտերով, որոնցմով
հայ ժողովուրդը ոչ միայն պաշտպանեց
իր հերոսական գոյութիւնը, այլ ապա-
ցուցեց եւ արժանիօրէն վաստակեց իր
անկախութեան իրաւունքը»:

Ան անդրադառնալով այսօր-
ուան տիրող իրավիճակին ըստեւ.
«Այսօր եւս կրկին կ'ապրինք վճռո-
րոշ ժամանակաշրջան։ 106 տարիներ
առաջ հիմնադրուած հայոց պետա-
կանութեան սիւնը կրկին խախտուած
է, եւ այդ սիւնը խախտած է թշնամու-
գէմ ծնկաչոք եւ խաղաղութիւնն մու-
րացող Հայաստանի իշխանութիւնը,
որ հայրենիքն ու հայ ժողովուրդը
դրած է գոյաբանական խնդրի առջեւ։
Անոնց ապազգային քայլերուն շնոր-
հիւ կորսնցուցինք հերոս հայորդինե-
րու թանկագին արեամբ եւ գերազոյն
զոհաբերութեամբ ազատագրուած
հայրենի Արքախը, ուր հայ ժողովուր-
դը, ինչպէս 1918-ին, վերահաստա-
տեց Աստծոյ կողմէ տրուած իր ազատ

ապրելու իրաւունքը եւ դարբնեց
իրողապէս ազատ ու անկախ Արցա-
խի Հանրապետութիւնը»: Ան իր խօս-
քը եզրափակեց ըստով. «Այսօր արդէն
Տաւուշը կը պայքարի հայրենազրկման
գէմ. ցաւօք, ազգովին կանգնած ենք
պետականութիւնը փրկելու հրամայա-
կանին առջեւ. նորէն ստիպուած ենք
պայքարի մեր լինելութեան, ազգային
ինքնութեան պահպանման եւ հայոց
ամուր պետականութեան ի խնդիր:
ՄԵնք չափազանց թանկ գին վճարած
ենք մեր անկախ պետականութեան հա-
մար, եւ որպէս Մայիս 28-ով կերտուած
Հայաստանի Առաջին Հանրապետու-
թեան ժառանգործներ, պարտաւոր ենք
ըլլալ վճռական, չընկըկող ու անկոտ-
ըում, ինչպէս Արամը, կասեցնելու հա-
մար հայոց պետականութեան կազմա-
լուծումը»:

Անկէ ետք տեղի ունեցաւ տես-
սերիզիք ցուցադրութիւն մը, որուն մէջ
Մոնթրէալի եւ Լաւալի կրթական, մշա-
կութային եւ միութենական հաստա-
տութիւններու երիտասարդներու կար-
ծիքներ կը չօշափուէին Մայիս 28-ով
կերտուած Հայաստանի Անկախութեան
եւ ներկայ մեր իրավիճակին մասին:

Օրուան պատգամաբերն էր
պատմագիտութեան դոկտ. Գրիգոր
Դերձակեան, որ իր խօսքին մէջ ըստ
«Այսօր դարձեալ խօսիլ Սարդարապա-
տի, Ղարաբիլիսա-Վանաձորի եւ Բաշ
Ապարանի ճակատագրական պատե-
րազմներուն մասին շատերու համար
կընայ թուրի քիչ մը մեր ժամանակնե-
րէն հեռու կամ նոյնիսկ ժամանակավ-
րէպ: Սակայն Մայիս 28-ն պարզապէս
մեր ժողովուրդին գոյակցական այն
կարեւորագոյն օդակն է, որ բառացի-
կա կամ անուն կամ անուն

օրէն ապահովեց մեր ազգի անվտանգ վերապրումը Հայկական ցեղասպանութենէն անմիջապէս ետք մեր պետականութեան վերականգնումով։ Առաջին անկախ հայ պետականութիւնը 1375-ի Կիլիկիոյ Թագաւորութեան անկումէն ետք։ 28 Մայիս 1918-ին կերտեցինք

Հրաշքի համազօր անկախ պետականութիւն, որ կը շարունակուի առ այսօր»:

Պատգամաթերթ անդրադառնա-
լով՝ Հայաստանի այսօրուան գծնդակ
կացութեան ըսաւ. «Հայաստան այ-
սօր դաժան աքցանի մը մէջ բռնուած
է: Մէկ կողմէ թթքական ֆիզիքա-
կան վտանգը եւ միւս կողմէ մեր իշ-
խանութեանց որդեգրած Արեւմտեան
ոլորտին միանալու անզուսպ արշաւը:
Արշաւ մը, որ կարծէք բոլորովին կ'ան-
տեսէ Հայաստանի աշխարհաքաղաքա-
կան պատմութիւնն ու խիստ խոցելի
դիրքը: Հայաստանի համար անշուշտ
խիստ կարեւոր է մշակել մօտ յարա-
բերութիւններ Արեւմուտքին հետ:
Բայց չմոռնանք մեր աշխարհագրա-
կան դիրքը՝ թշնամիներով չըջապատ-
ուած»: Ապա ան խօսքը աւարտեց ըսե-
լով. «Երեւանը սպառնալիքի տակ էր
1918-ին: Այդ սպառնալիքը տակաւին
կը մնայ այժմէական, եւ մենք որեւէ
այլընտրանք չունինք, բայցի միաս-
նականութենէն եւ յարատեւ պայքար
մղել՝ հազարամեայ մեր պատմութեան
ի խնդիր: Վստահաբար ձեզմէ շատեր
այցելած են Բաշ Ապարանի եւ զօրա-
վար Դրոյի համալիրը Ապարանի մէջ:

Հայ զինուորին 1918-ին հերոսական մարտը կարծէք տակաւին կը շարու-նակուի, եւ Դրօն կը ներշնչէ հայութիւնը: Կամ այցելած էք թրքական սահմանէն միայն քանի մը քիլոմետր անդին գտնուող Սարդարապատի Յու-շահամալիքն ու Թանգարանը, ուր զանգեր կը դողանցնեն եւ մեզի կը յիշեցնեն, որ հայ խենթերը գտան հնար, երբ չէր մնացած ելք ու ճարը»:

Աւարտին Գերշ. Տ. Բաբեկն Արք. Զարեան փոխանցեց իր օրհնութեան խօսքն ու Պատանեկան միութեան պատանիներուն «Սարդարապատ»ի երգեցողութեամբ վերջ գտաւ ձեռնարկը:

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան
«Հորիզոն»

Հայ-գանատական զարգացող յարաբերութիւնները եւ Հայ Դատի Գանատայի յանձնախումբը

Գիտությունների թեկնածու, ՀՅԴ Բիւրյոյ Հայ Դատի Կերպարանական գրասենեակի յատուկ ծրագրերի պատասխանատու

Մայիսի 15-ին «Հորիզոնում» լոյս տեսաւ բացառիկ հարցազրոյց Հայաստանի Հանրապետութիւնում Գանատայի արտակարգ եւ լիազօր գեսպան էնտրու Թըրնըրի հետ։ Խիստ ուշագրաւ շեշտադրումներով եւ ոչ երկիմաստ պնդումներով այս հարցազրոյցը առիթ դարձաւ, որպէսզի սոյն յօդուածով անդրադառնանք հայ-գանատական յարաքերութիւնների վերջին տարիների առաջանցիկ զարգացմանը՝ վեր հանելով դրանում Հայ Դատի Գանատայի յանձնախմբի մեծ ներդրումը։ Հայ-գանատական յարաքերութիւնների ներկայ զարգացումը լրացուցիչ վկայութիւն է առ այն, որ միջազգային յարաքերութիւններում սփիւռքը, իսկ տուեալ դէպօռմ Գանատայի հայկական սփիւռքը շարունակում է լինել միջազգային յարաքերութիւնների անդրագագային դերակատար, որը կարող է ազգել ընդունող եւ հայրենի պետութիւնների միջև յարաքերութիւնների զարգացման վրայ։

Հելլապէս, հեռաւորք Գանատային եւ Հայաստանին շատ քիչ բաներ կարող էին կապել, եթէ չկինէր Գանատայի հայկական սփիւռքը: Այսօր Գանատան այն պետութիւնն է, որն Ատրպէյճանի նկատմամբ կիրառում է ուազմական նշանակութեան արտադրանքի արտահանման էմպարկօ, խօսում է արցախահայութեան վերադարձի իրաւունքի իրացման անհրաժեշտութիւնից, հանգէս է գալիս Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութեան դիրքերից: Գանատան այն պետութիւնն է, որը պետական հետաքննութեամբ պարզել է Թուրքիայի կողմից ուազմական արտադրանքի ներկրման կանոնների խախտում՝ մասնաւորապէս յայտնի «Պայրաքտար» անօդաչուներում գանատական արտադրանքի խարէութեամբ կիրառումը, ինչի արդիւնքում մինչեւ վերջերս պաշտօնական Օթթապուան ուազմական նշանակութեան արտադրանքի արտահանման էմպարկօ էր կիրառում նաեւ Թուրքիայի նկատմամբ, եւ այդ էմպարկօն հանուեց միայն Շուշէտի՛ ՆԱՏՕ-ի անդամակցութեան գործարքի շրջանակում, այն էլ վերապահումներով, որ գանատական ուազմական նշանակութեան արտադրանքը չի կարող կիրառուել որեւէ երրորդ կողմի դէմ: Գանատայի վարչապետը, որպէս կանոն, իւրաքանչիւր տարուայ Ապրիլի 24-ի նախօրեակին, տեսաուղերձ է յղում հայ համայնքին՝ մշտապէս վկայակոչելով այն կարեւոր գերը, որ համայնքն ունեցել է եւ ունի Գանատայի ներքին կեանքում: Գանատան նաեւ այն եզակի արեւմտեան երկրներից մէկն է, որի բարձրագոյն օրէնսդիր մարմնում պաշտօնապէս խօսքի հնարաւորութիւն էր տրամադրուում Արցախի Հանրապետութեան ներկայացուցիչներին:

Գանատան, վերջապէս մի պետութիւն է, որ Հարաւային Կովկասի տարածաշրջանում իր առաջին գեպանատունը բացեց Երեւանում, ինչը միջպետական յարաբերութիւնները որակապէս նոր հանգրուանի բարձրացնելու պատրաստակամութեան գործուն դրսեւորում էր: Հայաստանում Օթթառայի պաշտօնական ներկայացուածութիւնը Հայ Դատի Գանատայի յանձնախմբի հիմնական քաղաքական առաջնահերթութիւններից մէկն էր տարիներ շարունակ: Դրան նախորդել էր 2022 թ? Փետրուարի վերջին եւ Մարտի սկզբին Եւրոպական միութիւնում եւ Եւրոպայում Գանատայի յատուկ բանագնաց, Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետութիւնում Գանատայի արտակարգ եւ լիազօր գեսապան Ստեփան Տիռնի այցը Երեւան՝ Հայաստան՝ Գանատա ռազմավարական երկխօսութեան հեռանկարները քննարկելու նպատակով: Բացի Հայաստանի Հանրապետութեան բարձրագոյն ղեկավարութեան ներկայացուցիչների հետ հանդիպումից, գեսապան Տիռնը նաև Հանդիպական Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէլ-Խաչատուրեանի, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամներ Կիրո Մանոյեանի եւ Րաֆֆի Տօնապետեանի հետ եւ քննարկել հայ-գանատական յարաբերութիւնների զարգացմանը վերաբերող հարցերի լայն շրջանակ: Հանդիպական ընթացքում անգամ մը եւս վերահստատուել էր, որ Հայ Դատի Գանատայի յանձնախումբը հետեւողականօրէն նպաստելու է հայ-գանատական յարաբերութիւնների զարգացմանը եւ այդ համատեքստում Հայաստանում Գանատայի գեսապանութեան հաստատմանը: Յատկանշական է, որ Հայաստանում Գանատայի գեսապանատան բացման պաշտօնական արարողութեանը մասնակցում էր նաև Հայ Դատի Գանատայի յանձնախմբի պատուիրակութիւնը՝ անձամբ նախարար Ժողիի հրաւէրով: Պէտք է նաև նկատել, որ Հայ

Դաստի Գանատայի յանձնախումբը բարեկամական չերմ յարաբերութիւններ ունի ինչպէս գանատական ընդդիմութեան, այնպէս էլ իշխանութեան հետ, ինչի վկայութիւնն են ինչպէս իշխանութեան ներկայացուցիչների, օրինակ արտգործնախարար Ժողիի, այնպէս էլ հիմնական ընդդիմադիր Պահպանողական կուսակցութեան առաջնորդների այցելութիւնը Գանատայի հայ Համայնքին պատկանող կեղրուններ, այդ թևում «Հորիզոնի» խմբագրութիւն:

Այժմ, զերոգընեալ նախաբանի լոյսի տակ, անդ-
րադառնանք «Հորիկոնի» հետ գեսպան թըրնըրի բա-
ցառիկ հարցազրոյցում տեղ գտած մի շարք առանց-
քային շեշտադրումների, որոնց վերլուծութիւնը
կարեւոր է հայ-գանատական յընթացս զարգացող
յարաբերութիւնների բնոյթն ու հիմնական ուղղու-
թիւնները հասկանալու տեսանկիւնից։ Նախ, ինչ-
պէս իր շատ հարցազրոյցներում, այնպէս էլ այս ան-
գամ, յաճախ ուղղակի կամ ոչ ուղղակի շեշտառմ է
Գանատայի հայ համայնքի գերը երկողմ յարաբե-
րութիւնների զարգացման գործում, մի հանգամանք,
որ գեսպանընկալ երկրում անընդհատ շեշտելու պար-
տաւորութիւն գեսպանները, որպէս կանոն, չունեն։

Հարցազրոյցի սկզբում դեսպանը նշում է, որ Գանատան ընդգծում է իր աջակցութիւնը Հայաստանի ինքնիշխանութեանը եւ տարածքային ամբողջականութեանը: Ըստ դեսպանի, որքան էլ գրական էր դեսպանատան բացումը, սակայն այն տեղի ունեցաւ Ատրպէյճանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի գրաւման եւ 120.000 մարդու բռնի տեղահանման՝ սեպտեմբերեան ուազմական գործողութիւններից մի քանի շաբաթ անց: Այդպիսի ծայրայել պահին Հայաստանին աջակցութեան ազդանշան տալը եղել է հիմնական նպատակը: Շարունակելով՝ դեսպանը նշում է, որ արտգործնախարար ժողին Զերմուկում հնարաւորութիւն ունեցաւ ուղղակիօրէն հանդիպել փախստականների հետ: Նա նաեւ հնարաւորութիւն ունեցաւ դիտորդական առաքելութեան միջոցով տեսնել բռնագրաւուած տարածքի որոշ հատուածներ եւ հրապարակայնօրէն փոխանցել աջակցութեան ուղերձ Գանատայից, որը ներառում էր փախստականներին յաւելեալ մարդասիրական օգնութեան յայտարարութիւնը: Աջակցութեան այդ ուղերձները շատ լաւ ընդունուեցին:

իր խօսքում գեսապանը անդրադառնում է նաեւ գանատական գործուն ներգրաւուածութիւնը Հայաստանի անվտանգութեան ապահովման գործում՝ վկայակոչելով գանատական ներկայութիւնը Հայաստանում ԵՄ դիտորդական առաքելութեան կազմում։ Եւ իսկապէս, Գանատան փաստորէն առաջին եւ գեռեւս միակ ոչ ԵՄ անդամ պետութիւնն է, որ մաս է կազմել Հայաստանում տեղակայուած ԵՄ դիտորդական առաքելութեանը։

Անդրադառնալով ատրպէջճանական ագրեսիւ հոետորաբանութեանը՝ Հայաստանում Գանատայի դեսպանը դիւանագիտական նրբանկատութեամբ նկատել է, որ տեսնում են ազրեսիւ հոետորաբանութիւնը, որը յետ է մղում գործընթացը, եւ որ դա մի բան է, որն իրենք բացարձակապէս չեն համարում օգտակար:

Հարցազրոյցի ընթացքում դեսպանը չի խուսափել պատասխանել Արցախի մշակութեային ժառանգութեան պահպանութեան, փախստականների վերաբարձի իրաւունքի, Արցախի ռազմաքաղաքական ղեկավարութեան ազատ արձակման վերաբերեալ հարցերին, մասնաւորապէս նկատելով, Գանատանքացարձակապէս յանձնառու է աջակցել Լեռնային Ղարաբաղի հայ փախստականներին։ Գանատական կողմն արդէն տրամադրել է մօտ 4 միլիոն տոլարի մարդասիրական օգնութիւն Կարմիր Խաչի միջազգային կոմիտէի եւ Միաւորուած Ազգերի Կազմակերպութեան Մարդու իրաւունքների խորհրդի միջնորդով։

ինչպէս ասուեց, նախարար Ժոլիկի այցի ընթացքում վերջինս ուղղակիօրէն հանդիպել է փախստականների հետ՝ լսելու նրանց պատմութիւնները։ Վերջերս փախստականներին հանդիպել է նաև Գանատայի կանանց, խաղաղութեան եւ անվտանգութեան համար առաջարկութեան մասին պատմութիւնը։

թեան հարցերով դեսպան ժամկետին Շնչիլը:
Ամենակարեւորը, ըստ դեսպանի, այն է, որ
Գանատան շարունակում է հետեւողականօրէն
պաշտպանել արցախի փախստականների վերադար-
ձի իրաւունքը? «Այդ իրաւունքը պէտք է յարգուի,
եւ եթէ մարդիկ ընտրում են վերադառնալ մշտական
հիմունքներով կամ ժամանակաւորապէս՝ անձնական

իրեր հաւաքելու կամ գոյք վաճառելու համար, նրանց ընտրելու իրաւունքը՝ վերադառնալու, պէտք է բացարձակապէջս յարգուի»:

Անդրադառնալով կապազութեան գործընթացին, Արցախի ուազմաքաղաքական գեկավարութեան ազատ արձակման հարցին, ինչպէս նաեւ մշակութային ժառանգութեան պահպանմանը, գեսպանը արձանագրել է, որ այդ խնդիրները հետեւողականօրէն բարձրացում են ոչ միայն Հայաստանի հետ քննարկումների ժամանակ՝ պարզելու, թէ ինչպէս կարող են աշակցութիւն ցուցաբերել, այլև Ատրպէյճանի ու Թուրքիայի հետ գիւտանագիտական երկողմ յարաբերութիւններում, ինչպէս նաեւ բազմակողմ յարաբերութիւններում:

Գանատան բազմիցս եւ Հետեւողականօրէն
բարձրածայնել է Արցախի մշակութային ժառանգու-
թեան պահպանման անհրաժեշտութեան հարցը: Հստ
դեսպանի, նրանք դա արել են ինչպէս երկկողմ, այն-
պէս էլ բազմակողմ՝ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի մակարդակներում,
եւ քննարկումներ են ունեցել այն մասին, թէ ինչպէս
կարող են գեր խաղալ մշակութային ժառանգութեան
պահպանման գործում: Յատկանշական է, որ Արցախի
մշակութային ժառանգութեան նկատմամբ Պաքուի
բարբարոսական վերաբերմունքը դեսպանը համեմա-
տել է թալիքների պահուածքի հետ, երբ վերջիններս
ոչչացըրել են Բամիանի յուշարձանները Աֆղանս-
տանում, նկատելով որ դա լաւ չի անդրադարձել թա-
լիքների վրայ:

Յառաջ կ ուշադրութեան է արժանի հարցագործյի այն հատուածը, որտեղ քննարկման հիմնական թեման վերաբերում է Հայոց ցեղասպանութեանը: Դեսպանը կարծում է, որ Հայոց ցեղասպանութիւնը պատմական փաստ է, եւ այն չի կարելի հերքել: Իրավերաբերեալ ցանկացած լուրջ պատմական հետաքննութիւն կը պահանջի ընդգամնը մի քանի ըովէ՛ ցոյց տալու համար, թէ որքան ճնշող են ապացոյցները: Որպէս Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանաչած երկիր՝ Գանատան բացարձակապէս խրախուսում է բոլոր երկրներին հետեւել այդ օրինակին:

Գանատայի արտաքինք քաղաքական
գերատեսչութիւնում աշխատելով որպէս Արեւելեան
Եւրոպայի եւ Եւրասիայի բաժնի տնօրէն՝ դեսպանը
կանոնաւոր հանդիպումներ է ունեցել Թուրքիայի
ներկայացուցիչների հետ։ Հայոց ցեղասպանութեան
վերաբերեալ քննարկումներում նա պարբերաբար
հանդէս է եկել Թուրքիայի կողմից այն ճանաչելու
օգտին։ Ըստ նրա, շատ օրինակներ կան, թէ ինչ-
պէս կարող են այն երկրները, որոնք կարողանում
են հաշտուել իրենց պատմութեան մութ էջերի հետ
օգուտ քաղել եւ առաջ շարժուել։ Կարելի է ուղղակի-
օրէն վկայակոչել Գանատայի սեփական փորձը՝ բնիկ
բնակչութեան նկատմամբ բացարձակապէս սարսա-
փելի եւ երբեմն ցեղասպան վերաբերմունքի մասին։
Դիւնագէտի կարծիքով Գանատայի պատիւն է, որ
առերեսում են պատմութեան հետ եւ պաշտօնապէս
ներողութիւն խնդրում՝ առաջ շարժուելու եւ հաց-
ուած վնասը փոխհատուցելու համար։

Հստ Թըրնըրի, Թուրքիայի տեսանկիւնից, տեղի
ունեցածի ճանաչումը երկարաժամկէտ հետանկարում
օգուտներ կը բերի, ոչ միայն Օսմանեան կայսրու-
թեան օրօք տեղի ունեցածի լմբունման առումով, այլ
այնուհետեւ Թուրքիային հնարաւորութիւն կը տայ
առաջ շարժուել եւ ամրապնդել կապերը Հայաստանի
հետ:

Ակնյայտ է, որ բոլոր երկրների, այդ թւում՝ Թուրքիայի գէպքում, սա սուվերեն որոշման հարց է: Սակայն Գաննատան շատ յատակ յայտնել է իր գիրքուրոշումը եւ կը շարունակի աջակցել այլ պետութիւնների կողմից ճանաչմանը:

Ըստ դեսպանի, ինքը շատ ուժեղ անձնական կապուածութիւն ունի այս կարեւոր խնդրի հետ։ Որպէս պատմաբան՝ նա առնչուել է Հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեանը, մինչ դիւնագիտական կորպուսին միանալը հնարաւորութիւն է ունեցել ուսումնասիրել եւ ելոյթ կազմել գանատացի մի սենատորի համար, ով հանդէս էր եկել Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման օգտին։ Ըստ իրեն, դա իր համար մեծ հպարտութիւն է։

Հայ-զանատական... Շար. Էջ 7

ՀՈՒՍԿՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԵԶ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ, Թիւ 7, Յունիս 2024

ՀԱՄԱՏՔԻ ԱԽՈՅԵԱՆԸ

Տօն Ս. Գրիգոր Լուսատորչի ելն ի վիրապէն:

Տօնն է մեր հայատքի հօր: Տօնն է հայաշխարի Լուսատորչին: Տօնը՝ Քրիստոսի Խոստովանողին եւ Վկային:

Սուրբ Գրիգոր Լուսատորչի ելքը Խոր Վիրապէն եղաւ սկիզբը հայ ժողովուրդի ամբողջկան դարձին՝ խաւարէն դէպի լոյս, դէպի իմանալի լոյսը ճշմարիտ:

Գրիտնք, թէ ինչն էր պատճառը՝ Գրիգորը Խոր Վիրապ նետելու եւ խաւարին մէջ բանտարկելու: Որպիտեն ան մերժեց սուսը եւ կեղծը, դարձաւ ճշմարիտ Խոսքին վկան ու տարածիչը: Ճիշտ է, որ Գրիգոր չարչարանքներու ենթարկութեցաւ, զրողովորիներ յանձն առաւ եւ սակայն հաստատուն հիմները դրաւ հայ եկեղեցւոյ:

Ս. Գրիգոր Լուսատորչ Աստուածային նախախնամութեամբ դուրս եկաւ Խոր Վիրապի «Բանտէն» եւ ազատեց ողջ ժողովուրդը մը սուսէն ու կեղծէն: Այն, ան Խոր Վիրապէն դուրս եկաւ եւ հիմնովին կերպարանափոխեց մեր ժողովուրդը եւ առաջնորդեց դէպի աղբիրը ճշմարիտ ու յափտենական լոյսին: Մեր ժողովուրդը հոգեւոր վերազրթօնք ապրեցաւ եւ յափտանական կեանքին արժանի դառնալու ճամբան գտաւ:

Սուրբ Թաղդոս եւ Ս. Բարթողմէտոս առաքեալներու արեամբ շաղախուած ու հաստատուած եկեղեցին հայկականացաւ, հիմնովին վերանորգուեցաւ, վերակենդանացաւ ու պայծառացաւ: Ս. Գրիգոր Լուսատորչ Հայրապետ շուրջ քառորդ դար արդինաւորութեամբ գործեց ու ամրացու հիմները Հայ եկեղեցւոյ: Իր պրակեաց ու չարչարայից կեանքով՝ օրինակելի տիպար դարձաւ Աստուածահանց ու քրիստոնավայել կեանքի: Իրմով հայ եկեղեցին մարմին հագաւ, աղօթավայր ու Միաձնաէց սրբավայր դարձաւ եւ ամրող ժողովուրդ մը՝ իր պալատական իշխաններով, բանակով ու համեստ դասակարգերով, առաջնորդեց աւետարանի լոյսին եւ մեր ժողովուրդին կողմէ արժանացաւ Լուսատորչ տիտղոսին:

Հետեւարար, այսօր մեզի կը մնայ արթուն ըլլալ, ինչպէս Գրիգոր անունը մեզ կը յուշէ, արթուն ըլլալ մեր մերքի բանտէն ազատագրուելու, սուսէն ու կեղծէն հեռու մնալու, իմանալի լոյսին բացուելու, ճշմարտութինը ընկալելու եւ իր օրինակով մեր հայատքը դարձնելու ամրութեան վահան եւ փրկութեան զրահանդերձ:

Այն, մենք այսօր են ի վիրապի տօնին առիթով պէտք է վերակենդանացնենք մեր քրիստոնէական ճշմարիտ հայատքը եւ զայն ապրինք ու մանաւանդ որոշենք հայատարմօրէն քալել մեր լուսատորչ հայրապետի՝ ՀԱՄԱՏՔԻ ԱԽՈՅԵԱՆԸ ճանապարհով:

ԲԱՐՁՐ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«Հունձքը առավ է, բայց մշակները՝ քիչ: Հետեւարար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ դրկէ»
(Մտ 9:37-38):

Յիսուս Քրիստոս, իր երկրաւոր առաքելութեան ընթացքին, իրեն ընտրեց աշակերտներ, որոնք եղան իր առաքելութեան վկանները: Մեր Փրկիչը իր քարոզները հերինակութեամբ կը խօսէր եւ ժողովուրդը՝ իր քարոզներէն հրապուրուած, կը հետեւէին անոր, ուր որ երթար:

Մատթէոսի Աւետարանին մէջ կը կարդանք, թէ ինչպէս Յիսուս կը շրջէր բոլոր քաղաքներն ու գիտերը, եւ կ'ուսուցանէր ժողովուրդին, Աստուած արքայութեան աւետիցը կու տար եւ կը թժկէր բոլոր հիւանդները, կոյուրուն աչքերը կը բանար, համրերուն խօսելու կարողութիւն կը շնորհէր եւ կարերուն քալելու շնորհք կը պարգևէր:

Երբ Գայլեայ կը հասնի եւ այդտեղ՝ կը քարոզէ ու կը կատարէ իր հրաշագործութիւնները, կը տեսնէ ժողովուրդի բազմութիւնը, կը գթայ անոնց, որովհետեւ յոգնած էին եւ ցրուած էին՝ հովի չունեցող ոչխարներու պէս: Յիսուս կ'ըսէ իր աշակերտներուն. «Հունձքը առավ է, բայց մշակները՝ քիչ: Հետեւարար խնդրեցէք հունձքի Տիրոջմէն, որ իր հունձքին համար մշակներ դրկէ» (Մտ 9:37-38):

Յիսուս իր վերոնշեալ խօսքը աւարտելին ետք, իր մօս կը կանչէ իր 12 աշակերտները եւ անոնց կու տայ՝ պիղծ ողինները իրենց հնազանդեցնելու եւ մարդոցմէ դուրս հանելու իշխանութիւնը, ինչպէս նաեւ կարողութիւնը՝ մարդիկը թժկելու, իրենց բոլոր ցաւերէն ու հիւանդութիւններէն:

Աշակերտները կը դառնան Առաքեալներ, որոնք Քրիստոսի Համբարձումէն ետք եւ Սուրբ Հոգին ստանալէ յետոյ, կ'երթան աշխարհի չորս կողմերը, կը տարածեն Տիրոջ խօսքը, կը թժկեն մարդիկը իրենց ախտաւոր հիւանդութիւններէն եւ կը դառնան ճշմարիտ Բանին Քարոզիչները: «Եթանոսութեան մէջ խաւարացած ու կուրցած ժողովուրդներուն Քրիստոնէութիւն կը քարոզեն՝ առանց վախնայու եւ առանց հոգեկան խաղաղութիւնը կորսնցնելու, միշտ ի մտի ունենալով իրենց ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ ու ՍԻՐԵԼԻԻՆ խօսքերը. «Խաղաղութիւն կը թողում ծեզի. Իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ծեզի, որ այս աշխարհի տուած խաղաղութենէն տարբեր է: Մի խոռվիք ու մի՝ վախնագը» (Յի 14:27): «Ինչպէս որ Հայրս զիս սիրեց, նոյն ծեւով ալ ես ծեզ սիրեցի: Մնացէք իմ սիրոյս մէջ» (Յի 15:9): «Դուք չէ որ զիս ընտրեցիք, այլ ես ծեզ ընտրեցի եւ նշանակեցի ծեզ՝ որ երթար եւ պտղաբեր ըլլաք եւ ծեր պտուղը մնայուն ըլլայ» (Յի 15:16): «Երբ գայ ինքը՝ Սուրբ Հոգին, որ ճշմարտութիւնն կը յայտնէ, անիկա պիտի առաջնորդէ ծեզ ամբողջական ճշմարտութեան» (Յի 16:13):

Այսօր, մենք ալ որպէս Հայ եկեղեցւոյ անդամներ, ունինք առաքելութիւն՝ տարածել Տիրոջ լոյսը եւ դառնալ ճշմարիտ Բանին քարոզիչներ: Որպէս հայատացնալներ, մեր ալ առաքելութիւնն է՝ առաքեալ դառնալ եւ վկայել Տիրոջ մասին, վկայել Յիսուս Քրիստոսի հրաշագործութիւններուն մասին եւ Սուրբ Հոգին զօրութեամբ՝ դառնալ լոյս եւ խոնկ, լուսատուելու մեր շրջապատը եւ բուրումնաւէտ ներկայութիւն դառնալու:

ՀԱՅՐ ՅԱԿՈԲ

ՈՍԿԵՂԵՆ ՀԱՄԱՐ

«Քննեցէք դուք ծեզ, տեսնելու համար թէ նոյն հայատքին մէջ կը մնա՞ք: Փորձեցէք դուք ծեզ. Քրիստոս Յիսուսի ներկայութիւնը կը զգա՞ք ծեզ ներսիդին, թէ պարզապէս իր անունը կը կրէք»: (Բ. Կորնթացիներուն 13.5)

“Put yourselves to the test and judge yourselves, to find out whether you are living in faith. Surely you know that Christ Jesus is in you? – unless you have completely failed.” (2 Corinthians 13:5)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՈՍԻՆ

ՄՐԲՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ԱՆԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
(ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆԸ)
(ԲԱԺԻՆ Գ.)

«Այս քարոզը մանրամասնորէն կը սորվեցնէ, թէ սրբութեամբ, անարապութեամբ եւ մաքրութեամբ հոգին ինչպէս այէլը է ձգորի դէպի իր Տէրը, այսինքն՝ դէպի աշխարհի փրկիչը՝ Յիսոս Քրիստոս: Քարոզը նաև յարութեան ալեն մարմիններու պարզած վիճակին, չարին, ազար կամքին եւ մարդկային բնութեան ու պատիին մասին կարգ մը շինհի խօսքեր կը բովանդակէ:»

Համբերութիւնը եւ հայածանը կրելը

11.- Ուստի անհրաժեշտ է, որ Աստուծոյ մարդիկը իրենց անձերը պատրաստեն պատերազմի ու կրիվի: Եւ ինչպէս որ քաջ մարզիկը բոնցքախաղի ժամանակ հակառակորդին հարուածները համբերութեամբ կը կրէ եւ կրկին կը հակադարձէ, այդպէս ալ քրիստոնեաները պէտք է տոկան թէ դուրսէն եկող ներդիմիններուն եւ թէ ներսը տեղի ունեցող պատերազմներուն, որպէսզի հակառակ իրենց ստացած հարուածներուն համբերութեամբ յաղթանակեն:

Այս է քրիստոնեան: Որովհետեւ Սուրբ Հոգին ուր որ ըլլայ, իրեն իբրեւ շուք կը հետեւին հալածանքներն ու պատերազմները: Տես մարզարէները. մինչ Սուրբ Հոգին անոնց մէջ կը ներգործէր, միս կողմէ: իրենց իսկ համարադարձինները գիրենք կը հալածէին ու կը սպաննեին: Յիշ՝ նաև Տիրոջ օրինակը: Ան միակ ճամբան, ճշմարտութիւնն ու կեանքը ըլլալով հանդերձ՝ հալածուած էր ոչ թէ օտար ազգի մը կողմէ, այլ՝ նոյնիքն իրենիններուն, այսինքն՝ իսրայէլացիններուն կողմէ, որոնք հալածեցին ու խաչեցին զինք: Նոյնն էր նաև առաքեալներուն պարագան: Քրիստոսի խաչին վրայ պատարագուելէ ետք, միսիթարիչ Սուրբ Հոգին իսրայէլի փրայէն ելլելով՝ քրիստոնեաններուն վրայ հանգչեցաւ: Եւ քրիստոնեանները սկսան հալածուիլ ու նահատակուիլ: Այս պատճառով ալ քրիստոնեանները պէտք չէ զարմանան, որովհետեւ ճշմարտութիւնը միշտ հալածանքի պիտի ենթարկուի:

Մեղքը եւ մարդուն սիրով

12.- **Հարցում.**- Ոմանք կ'ըսեն, թէ չարութիւնը դուրսէն կու գայ, կը մտնէ մարդուս մէջ եւ մարդը եթէ ուզէ, կրնայ անոր մուտքը արգիլել եւ զայն իրմէ դուրս վտարել: Ինչ է ձեր կարծիքը:

Պարասիան.- Այնպէս՝ ինչպէս օքը Եւային հետ խօսեցաւ եւ վերջինին հնազանդութեան եւ ենթակայութեան պատճառով անոր մէջ մտաւ, նոյնպէս ալ մինչեւ այսօր մեղքը, որ մարդէն դուրս կը գտնուի, անոր ազատ կամքին եւ ենթակայութեան միջոցով ներս կը մտնէ: Մեղքը մեր սրտերէն ներս մտնելու ազատութիւնն ու իշխանութիւնը ունի: Որովհետեւ մեր մտածումները մեզի համար դուրսէն եկող երեւոյններ չեն, այլ ներսէն, մեր սրտէն կը յառաջանան ու կը բխին: Առաքեալը կ'ըսէ. «Կցուզեմ որ ամէնուրեք, երբ այր մարդիկ աղօթքի կանգնին, Աստուծոյ բարձրացուցած իրենց ձեռքերը արդար գործերով լեցուն ըլլան, եւ ոչ թէ վրէժինդութեամբ եւ անիրաւութեամբ» (Ա. Տմ 2.8), «Որովհետեւ մարդուս սրտէն է որ կ'ելլեն չար մտածումները» (Մտ 15.19):

Ուստի, երբ կ'աղօթես, քննէ սիրտ ու մտածումներու, մաքուր աղօթք բարձրացուր Աստուծոյ եւ հսկէ, որ աղօթքը խանգարող բան մը չըլլայ: Թող որ աղօթքը արդար ըլլայ եւ միտքը ալ՝ ամբողջականօրէն Աստուծոյ վրայ կեդրոնացած, ինչպէս հողագործը իր գործին վրայ կը կեդրոնանայ եւ փեսան ալ՝ հարսին: Եւ այնպէս չըլլայ, որ մինչ աղօթքի համար ծունկերդ ծուած ես՝ ուրիշներ մտածումներդ ցրուեն եւ հեռացնեն քեզմէ:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈՉՆԵՐ

Մեծն Սուրբ Մակար

(Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան)

(Շարունակելի 4)

THE BOOK OF LEVITICUS

WRITTEN: PROBABLY 600-400BC
(USING STORIES FROM A MUCH EARLIER TIME)

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Leviticus gets its name from the Levites, who were one of the 12 tribes of Israel. The Levites were set apart as priests – the people who helped others to connect with God. Aaron, Moses' brother, was the chief Levite and the first high priest. There are 610 laws outlined in Leviticus. These laws were put in place both to help the Israelites to be holy in God's eyes and to protect them against danger and disease. Many other local tribes died out during the timespan of the Old Testament, but God's people were set apart both spiritually and physically.

WHY READ IT?

Leviticus can be difficult to read, but it is essential. Leviticus teaches us about the importance of holiness to God. 'Holy' means 'set apart', and God wants his people to be known as set apart from the rest of the world. Leviticus also shows us how much effort was needed for the Israelites to be right with God, making us even more grateful and in awe of what Jesus (known in the letter to the Hebrews as the great high priest) did when he gave his life for us.

THE GOSPEL OF LUKE

WRITTEN: AROUND AD85

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Luke, a doctor and friend of Paul, wrote this book about the life of Jesus. Luke set out to make a properly research case for the claims of Jesus. He was writing specifically for Greek Gentiles (non-Jews), so he focuses on non-Jews in the stories he includes. He fills his pages with accounts of Jesus' interactions with other people, particularly those who weren't very well thought of that time, including women, lepers and thieves. Luke's account shows that Jesus was on the side of the outcasts, the oppressed, the broken and the poor. The good news that Jesus came to bring is for every single person.

WHY READ IT?

From famous stories like the good Samaritan and the lost son to intriguing accounts of miracles and healings, Luke is full of really great stuff. This Gospel also shows that the hope and freedom that Jesus brings isn't just for a select few, or for those who've got it sorted, but for everyone.

ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒԹ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՂՈԹՔ

Ո՞վ կեանքի յոյս, աղօթքները ընդունող, մեղքերը քատող եւ խնդրանքները կատարող մեր Աստուածը՝ Քրիստոս. Երեկոյեանայս ժամուն, ընդունէ մեր պահատանքը, Սուրբ Աստուածածին եւ բոլոր սուրբերուն բարեխօսութեամբ: Լսէ մեզ, Տէր, եւ ողորմէ: Ներէ մեզի, քաւէ եւ արձակէմեր մեղքերը: Արժանի ըրէ գոհութեամբ փառաւորելու քեզ՝ Հօր եւ Միածին Որդիին հետ միասին. այժմ եւ յախտեան: ԱՄԷՆ:

ՅԻՍՈՒՍ ԿԸ ԲԱԶՄԱՑՆԵ ՀԱՅԵՐԸ

Օրէ օր Յիսուսի հետեւորդներուն թիւը բազմացաւ: Օր մը, շուրջ հինգ հազար մարդ հաւաքուած էր Յիսուսի շուրջ, ուրախութեամբ անոր ըսածները լսելու: Անոնք մոռցան նոյնիսկ թէ արդէն շատ ուշ էր:

Աշակերտները Յիսուսին ըսին.

- Արդէն ուշ է, թող մարդիկ իրենց տուները երթան, անոնք արդէն անօթի են:

Յիսուս անոնց ըսաւ.

- Եթէ անօթի են, ուրեմն մենք կը կերակրենք զիրենք:

Աշակերտները զարմացան, այսքան մարդիկը ինչպէս կրնային կերակրել, իրենց մօտ այդքան հաց չունին: Պատանիի մը քովէն հինգ հատ հաց եւ երկու ծովկ բերին: Յիսուս վերցուց հացերն ու ծովկերը, շնորհակալութիւն յայտնեց Աստուծոյ, ապա հացերն ու ծովկերը տուաւ աշակերտներուն, որոնք ժողովուրդին տալու ժամանակ շատ զարմացան, որովհետեւ ինչքան կը բաժնին, այնքան կը բազմանային հացերն ու ծովկերը:

Մարդիկ կշտացան եւ ուրախութեամբ տուն վերադարձան:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՈՂՈՑԻ
ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅՑԿ

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՒ Ս. ՀԱՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԾԻՍԱԿԱՆ ՕԳՏԱՆԱԾ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Սորվինք, թէ ինչպէս պէտք է իրար ողջունենք, երբ Սարկաւագը պատարագի ընթացքին յայտարարէ՝ «Ողջոյն գուոք միմանց»:

Երբ եկեղեցականէն պիտի առնենք ողջոյնը, անոր աջո կը համբուրենք, եւ երբ եկեղեցականը կ'ըսէ՝ «Ողջոյն գուոք միմանց, Քրիստոս ի մէջ մեր յապինեցաւ» կամ՝ «Քրիստոս է ի միջի մերում», մենք պէտք է պատասխանենք՝ «ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ» կամ՝ «Է ԵՒ ԵՂԻՑԻ»:

Ապա մենք ալ, մեր կարգին, կը մօտենանք մեր շուրջը գտնուող հաւատացեալ եղրօր կամ քրոջ, մեր աջ ձեռքը դրած մեր սրտին վրայ, հանդարտ մը կը խոնարինք մեր դիմացինին նախ ձախ եւ ապա աջ ուսերուն, ցած ձայնով ըսելով՝ «ՔՐԻՍՏՈՍ Ի ՄԵԶ ՄԵՐ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ», իսկ ողջոյն ստացողը նոյն ձեռով կը պատասխանէ՝ «ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ», եւ ապա ինք իր կարգին՝ ողջոյնը կողքի կեցողին կը փոխանցէ:

Ս. Պատարագի աւարտին «Մաս» կը բաժնուի:
Գիտէք ինչ իմաստ ունի ատիկա: Սորվինք:

Ս. Պատարագի աւարտին կը բաժնուի բարակ հաց, որ պատրաստուած կ'ըլլայ ջուրն ու ալիլը իրարու շաղախելով:

Հայերէնին մէջ «մաս» կը նշանակէ «բաժին»:

«Մաս»ը մնացողոյն է քրիստոնէական առաջին շրջանին կատարուող Ակաբէն՝ սիրոյ սեղանին, զոր հաւատացեալներ միասին կը ճաշակէն Ս. Պատարագէն ետքը:

Ինչպէս պէտք է առնենք «Մաս»ը:

«Մաս»ը կ'առնենք աջ ձեռքի ափին հակառակ կողմին վրայ դնելով, ապա կը համբուրենք ու մեր ճակտին կը տանինք, որմէ ետք երկիւղածութեամբ կը ճաշակէնք:

«Մաս» տուողը պէտք է ըսէ. «Սա եղիցի քեզ մաս եւ բաժին Սրբոյ Պատարագիս» (= Ասիկա քեզի մաս եւ բաժին ըլլայ Ս. Պատարագէն), իսկ ստացող անձը պէտք է ըսէ. «Բաժին իմ Աստուած յախտեան» (= Աստուած է միջտ իմ բաժինս), կամ «Բաժին իմ Տէր եղիցի» (= Տէրն է իմ բաժինս), կամ պարզապէն՝ «Օրինեալ է Աստուած»:

Ս. Պատարագի աւարտին երբ մօտենանք քահանային բռնած Աւետարանը համբուրելու, ինչ պէտք է ըսենք:

Եկէք գոց սորվինք եւ Կիրակի օր, Ս. Պատարագի աւարտին, Աւետարանը համբուրած ատենք, լսելի ձայնով ըսենք տէր հօր. «Յիշեսց Տէր զպատարազ քո, եւ զոխսոս քո ընդունելի արասցէ» (= Տէրը քու մատուցած պատարագդ յիշէ եւ քու ուխտ ընդունի): Իսկ պատարագիչ քահանան մեզի պիտի պատասխանէ. «Տացէ քեզ Տէր ըստ սրտի քում եւ զամենայն խնդրուած սրտից նա կատարեսցէ» (հմմտ. Սաղմոն 19.4-5) (= Տէրը քու սրտիդ համաձայն հատուցանք քեզ, եւ քու սրտիդ բոլոր խնդրանքները անհիկա կատարէ):

Իսկ եթէ կը դժուարանանք այս մէկը գոց սորվիլ, պարզապէս ըսենք՝ «Մեղայ Աստուծոյ», որուն դիմաց քահանան պիտի պատասխանէ՝ «Աստուած թողութիւն շնորհեսցէ» (= Աստուած մնդքերուդ ներում թող շնորհէ):

(Ծարունակելի 3)
Տաթեւ Աւագ Քահանայ Միքայէլեան

ԱՌԱԿ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԵ...

ՀՈՒՍԻՆԻ ԻՆՔՆԱՀԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Լուսինը իր լրումին հասնելով, կարծեց թէ ինք արեն է եւ ցերեկը կը լուսաւորէ: Մինչ՝ երբ իր լոյսը տկարանայ, գիշերն անգամ չի կրնար լուսաւորել:

Այս օրինակը կը յանդիմանէ զանոնք, որոնք պատահականութեամբ մը պատուի արժանանալով, կը կարծեն մեծամեծներու կը հաւասարին, սակայն անոնք խելագարած՝ իրենց չունեցածը վայելել [կը կարծեն]:

Միիթար Գոշ

WORDS OF COMFORT GOD IS WITH US

When you pass through deep waters,
I will be with you;
your troubles will not overwhelm you.

When you pass through fire,
you will not be burnt;
the hard trials that come will not hurt
you.

For I am the Lord your God,
the holy God of Israel, who saves you.

Isaiah 43.2-3a

Good people suffer many troubles,
but the Lord saves them from them
all.

Psalm 34.19

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ

Ի՞նչ կը նշանակէ խորհուրդ:

Խորհուրդ, բային կրօնական եւ աստուածաբանական իմաստով, կը նշանակէ անտեսանելի բաներու յայտնութիւնը. զոր օրինակ, մկրտութեան մէջ մկրտութիւնը քրիստոնեայ դառնալը խորհուրդ մըն է, ծածուկ բան մը, եւ այն ծէսն ու արարողութիւնը, որոնց համեմատ կը կատարուի մկրտութիւնը. իրական արտայայտութիւնն է խորհուրդին: Հետեւաբար, խորհուրդ կը նշանակէ ոչ միայն ծածուկ բան մը, այլ նաև ատոր արտայայտութեան արտաքին ծեւերն ու կերպերը, կամ արարողութիւններն ու ծէսերը:

Ի՞նչ կերպով կ'ըմբռնենք խորհուրդը:

Խորհուրդը կ'ըմբռնենք հաւատքով եւ երկիւղածութեամբ: Վասնզի քրիստոնէական սուրբ կրօնը ինքնին իմաստուած է հաւատքի վրայ, ինչպէս տեսանք: Հետեւաբար առանց հաւատքի եւ առանց երկիւղած նկարագրի կարելի չէ ընդունիլ խորհուրդը:

Ի՞նչ է խորհուրդներուն նպատակը:

Խորհուրդները հոգեւոր ազդակներ եւ միջոցներ են քրիստոնեաներուն համար միշտ մնալու աստուածային շնորհի մէջ եւ ապրելու հոգեւոր կեանքի բարձրութեան վրայ, եւ. գործքով ցոյց տալու, թէ Յիսուս-Քրիստոսով աւետարանուած փրկութիւնը հոգեւոր իրականութիւն մը եղած է հաւատացեալներու համար, իրենց հաւատքին եւ կեանքին մէջ: Այս ըմբռնումն պէտք է նայիլ խորհուրդներու վրայ: Ասոր համար ոչ միայն կարեւոր է գիտնալ խորհուրդներուն աստուածաբանական նշանակութիւնը, այլ մանաւանդ իրամայսական պարտը մըն է կեանքի եւ կենցաղի մէջ արտայայտել անոնց կրօնական եւ հոգեւոր իմաստը, անոնց բարյագիտական գեղեցկութիւնը: Եթէ այս գիտակցութիւնը չդնենք Քրիստոնէականի ուսման մէջ, եթէ երկիւղածութեամբ չսերտենք խորհուրդները, չենք կրնար զգալ աստուածային օրինութիւնը եւ շնորհը մեր վրայ:

Որո՞նք են Եկեղեցու խորհուրդները:

Ուղարկի Տէր Յիսուս-Քրիստոսէ հաստատուած խորհուրդներ են Սուրբ Մկրտութիւնը եւ Սուրբ Հաղորդութիւնը: Բայց, ինչպէս որ պիտի տեսնենք յետոյ, Եկեղեցին եօթի բարձրացուցած է խորհուրդներուն թիւը. այսպէս,

ա.- Մկրտութիւն:

բ.- Դրոշը:

գ.- Ապաշխարութիւն:

դ.- Հաղորդութիւն:

ե.- Պատակ ամուսնութեան:

զ.- Կարգ Հիւանդաց կամ Վերջին Օծում:

է.- Կարգ Ձեռնադրութեան:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԲԱՐՁԵԼ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՒ

PRAYER

With thy peace, O Christ our saviour, which passes all understanding and speech, defend us and keep us fearless from all evil; make us equal with thy true worshippers, who worship thee in spirit and in truth; for unto the most holy Trinity is befitting glory, dominion and honour, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Blessed be our Lord Jesus Christ.

The Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Church
[The Prayer after the lections]

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻՆ ԿԱՆՈՆԸ

ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱԾԻ ԳԻՐՔԵՐՈՒԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐ

ՉՈՐՐՈՐԴ ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ, ԲԱՐԵԼՈՒՆ ԳԵՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ

Հակառակ բոլոր երեւյթներուն, Բարելոնի գերութեան տարիները, որոնք ազգին համար արտղնումի? տարիներ էին, սրբազն գրականութեան առանձին միաւորները համախմբելու գործին աւելի պիտի նպաստէին: Պետականութիւնը, տաճարական կեդրնացեալ պաշտամունքը եւ քահանայական հեղինակութիւնը կորսնցուցած, իրեայ ժողովուրդին համար չիք մնացած միութեան եւ ամրութեան ուրիշ կոռուպն, եթէ ոչ միայն Աստուծոյ Խօսքը, ըլլար ատիկա գրաւոր Օրէնքը, ըլլար մարգարեական կենդանի ծայնը, որ տակակին կը հնչէր եւ կ'առաջնորդէր ժողովուրդը:

Ճիշդ այս մտածողութեամբ առաջնորդուած, քահանայական դասը կառչեցաւ իրեն աւանդ տրուած սրբազն գիրքերուն, եւ ծեռնարկեց նոր հրատարակութեան մը, որ իր մէջ պիտի ընդգրկէր մինչեւ իրենց ժամանակը հասած բոլոր սրբազն գիրքերը: Այս ժողովածոն կատարուեցաւ Բարելոնի գերութեան օրերուն եւ գերութեան մէջ, Ք.Ա. 580-545 թուականներուն միջեւ, երբ Եղեկի մարգարէն եւ իր հետեւրդները նախանձախնդրէն հաւաքեցին բոլոր սրբազն գրութիւնները:

Բացի հաւաքրական եւ խմբագրական աշխատանքէն, Բարելոնի գերութեան այս տարիներուն նոր գիրքեր ալ եկան աւելնալու հիներուն վրայ: Այս տարիներուն էր, որ գրուցան Եղեկի (593-571) եւ Դանիէլի (605-530) մարգարէութիւնները:

Եւ հաւաքրական դար մը եւոք, երբ 444-ին Օրէնքը Վերստին պիտի հոչակուէր եւ երրայսական կանոնի միւս գիրքերուն ալ վերջնական սրբազն հանգամանքը պիտի ճանչցուէր՝ Դգրաս-Նեհեմիայի աշխատանքով, այդ ժողովածոն էր, որ հիմ բռնուցաւ:

Պարզութեան համար, այս աշխատանքին թուականը կը նշուի 550, 6-րդ դարուն կէսը:

ԶԱՐԵԿ ԱՐՔ. ԱԶՆԱԿՈՐԵԱՆ
(ԾԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ 5)

ՏՈՆԱՑՈՅ - ՅՈՒՆԻՒ

Ծբթ. 1 Յունիս -	Տօնւարբության գրիգոր լուսաւորշաւոր եւ աւելութեան Վահագութեան:
Կիր. 2 Յունիս -	Բ. զկնի Յոգագալստեան: Տօն է Կաթողիկութեան Եպիսկոպոս Մարտին Առաքելոց:
Բշ. 3 Յունիս -	Տօն Սրբոց Մանկան Բեթղեհեմի, եւ Ալակիսովի Վահագին, եւ Սովոկիմայ քահանային, եւ Կոռդարադոսի գինապրին:
Գշ. 4 Յունիս -	Տօն Սրբոց Կուտանացն՝ Նունեայ եւ Մանեայ:
Դշ. 5 Յունիս -	Պահք:
Եշ. 6 Յունիս -	Տօն Սրբոց Իշխանացն՝ Սահակայ եւ Յովսիկայ Վահագին:
Ուլր. 7 Յունիս -	Պահք:
Ծբթ. 8 Յունիս -	Տօն Սրբոց Ներսիսի Մեծին Յայրապետին մերոյ եւ Խաղա Եպիսկոպոսին:
Կիր. 9 Յունիս -	Զ. զկնի Յոգագալստեան:
Բշ. 10 Յունիս -	Պահք: Տօն Սրբոց Եպիսկոպու Կաթողացուն, Բարեկայ Յայրապետին, եւ Եղիշ աշակերտացն Նորին:
Գշ. 11 Յունիս -	Պահք: Տօն Սրբոց Կոստանդիանոսի Թագառուին եւ Մօրն Նորա Յեղինեայ:
Դշ. 12 Յունիս -	Պահք:
Եշ. 13 Յունիս -	Պահք: Տօն Սրբոց Թեռոյիսոսի Գալատացուն, եւ Թալիեայ բժկին, եւ Եօթն Կուտանացն որք յԱնկիւդիա Կատարեցան:
Ուլր. 14 Յունիս -	Պահք:
Ծբթ. 15 Յունիս -	Գիւտ Նծնարս Սրբության Մերոյ գրիգոր լուսաւորշաւոր:
Կիր. 16 Յունիս -	Դ. զկնի Յոգագալստեան:
Բշ. 17 Յունիս -	Տօն Սրբոց Վահագին՝ Անտոնիոսի, Թեփիլոսի, Անքոսուի Եպոտինիոսի:
Գշ. 18 Յունիս -	Տօն Սրբոց Դանիէլ Մարգարէին եւ Եղիշ մանկան Սեղրաքայ, Միսաքայ եւ Արեդնագովի:
Դշ. 19 Յունիս -	Պահք:
Եշ. 20 Յունիս -	Տօն Սրբության Ռազարաւակարաց Վարչապետաց Մերոյ Սրբության Առաքելութեան:
Ուլր. 21 Յունիս -	Պահք:
Ծբթ. 22 Յունիս -	Տօն Սրբոց Տրդատայ Թագառուին մերոյ եւ Աշխինի տիկնությունը:
Կիր. 23 Յունիս -	Ե. զկնի Յոգագալստեան: Տօն Սուրբ Աստուածածին Տիկոյ զուման:
Բշ. 24 Յունիս -	Տօն Սրբոց Կաթողացուն, եւ քառասուն եւ ինը վահագին, եւ Դուկիանոսի Քահանային:
Գշ. 25 Յունիս -	Տօն Սրբուն Զաքարիայ մարգարէին:
Դշ. 26 Յունիս -	Պահք:
Եշ. 27 Յունիս -	Տօն Սրբուն Եղիսէի մարգարէին:
Ուլր. 28 Յունիս -	Պահք:
Ծբթ. 29 Յունիս -	Տօն Սրբոց Երկուտասան Առաքելոց Բարելունի, եւ Սրբուն Պողոսի Եղիսէի Առաքելոյն:
Կիր. 30 Յունիս -	Զ. զկնի Յոգագալստեան:

THE BIG ISSUES AND WHAT THE BIBLE SAYS ABOUT THEM

COMPARISON

Comparing ourselves to other people can be something that pushes us forward and helps us to be better. However, unless we're really secure in who we are, it can be something that piles pressure on to us. When we look at others and only see the ways in which we're not as good as them, it can affect the way we think of our own value. Comparing our looks, exam results, families or social media following to other people's can just increase our feeling of not being good enough. We see this in the story of King Saul and David, when comparison led to jealousy that ruled Saul's life (1 Samuel 18:6-9).

God created us all unique, with different gifts, skills, appearance and, most importantly, purpose. You were created for a purpose that is different from your friends'; and the more time you spend trying to be like others, the less time you have to fulfil the purpose you were made for. Don't get so distracted by someone else's race that you forget to run your own!

KEY BIBLE VERSES:
GALATIANS 6:4-5; 1 CORINTHIANS 12; PHILIPPIANS 3:12-14;
1 SAMUEL 18:6-9

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélature Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Deadly floods hit Lori and Tavush provinces

YEREVAN—At least two people died and hundreds of others were evacuated on Sunday after rivers in Armenia's northern Lori and Tavush provinces overflowed their banks on May 26, leaving several local settlements under water and washing away roads and a bridge.

The flash flooding also forced authorities to close Armenia's main border crossing with Georgia and suspend rail service between the two countries.

Sections of the two national highways leading to the Bagratashen crossing were destroyed by the fast-flowing Debed and Aghstev rivers overnight following heavy rainfalls. The Armenian Interior Ministry reported one casualty in the morning. Its Rescue Service said it is searching for another man believed to have fallen into the swollen Debed.

News reports and footage posted on social media suggested that the Lori town of Alaverdi and nearby communities were hit hardest by what was the country's worst flooding in decades. According to the Interior Ministry, most of the 232 people evacuated from their homes by early afternoon lived there.

An Alaverdi resident, Ani Mosinyan, said flood waters destroyed a bridge connecting two parts of the town.

"I can't leave my home because it's too dangerous," Mosinyan told RFE/RL's Armenian Service. "I can see from my window that the first floors of buildings are under water."

Another Alaverdi resident, Gevorg Aslanyan, gave a similar account. He said he went to the flooded part of the formerly industrial town, the Sanahin neighbourhood, to help a friend trapped there. He said he found no rescuers at the scene.

"The evacuations were mainly carried out by local residents themselves," Aslanyan told RFE/RL's Armenian Service. "There are still people remaining in their [flooded] homes. They don't want to get out even though they have no water, gas or electricity."

Armenia's national water distribution company, Veolia

Djur, said the floods disrupted water supply to not only Alaverdi but also 15 other settlements in Lori.

"The level of the Debed went up by six meters, and it is not possible to approach the [regional] water main or carry out any other work at the moment," the company said in a statement.

Also left without water were some parts of Dilijan, a resort town in neighbouring Tavush. Outside the town, Tavush Governor Hayk Ghalumyan looked on as heavy trucks and excavators hastily shored up Aghstev river banks to prevent further damage to the regional highway leading to the Georgian border. Road police limited but did not block traffic through the damaged sections of the highway.

The Rescue Service reported that a short circuit caused an explosion at an inundated gas station in Alaverdi. It did not say whether anyone was hurt as a result.

"The river has washed away all shops, restaurants and other structures located along the highway running parallel to it," said Anush Navasardyan, the owner of a guesthouse in Tumanyan, a town 20 kilometers south of Alaverdi.

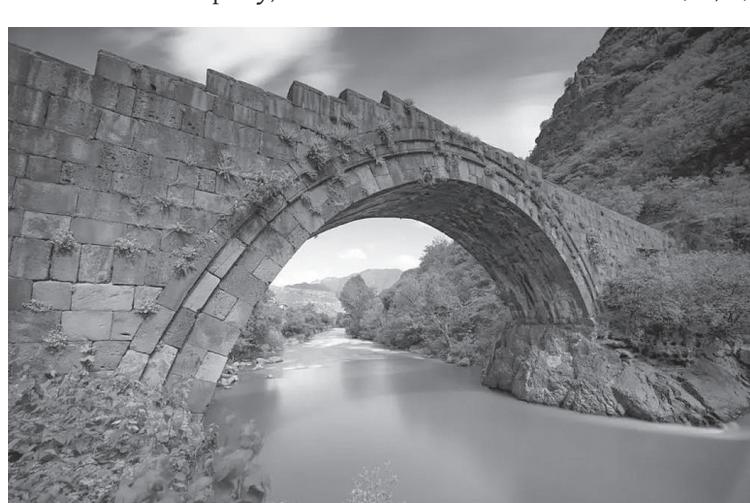
"We can't get out of town right now because the road was damaged from both sides," she said, adding that people staying in the guesthouse remain stranded there.

The Rescue Service evacuated about three dozen people from another, bigger hotel which is located on the Debed river bank.

Another Lori town, Akhtala, and surrounding villages were reportedly cut off from the rest of the province. Speaking to Akhtala, an environmental activist, Oleg Durgarian, said that a bridge on the sole road connecting the area to Alaverdi and provincial capital Vanadzor was under water in the afternoon.

The Armenian government set up a task force to cope with the natural disaster uncommon for the mountainous country.

(RFE/RL)

The 800-year old Sanahin bridge in Alaverdi is apparently the only bridge that emerged unscathed from the floods.

Police arrest around 300 'Tavush for the Homeland' protesters

YEREVAN—Police made nearly 300 arrests on May 27 as Archbishop Bagrat Galstanyan and his supporters continued to demonstrate in Yerevan to demand Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan's resignation.

The protesters were detained as they blocked streets in the city centre in the morning to step up the pressure on Pashinyan. There were reports of similar blockages of highways outside the Armenian capital. The police used force to unblock them as well.

The chief of the national police, Aram Hovannessian, accused the protesters of "behaving like thugs" as he oversaw the crackdown in downtown Yerevan.

The Armenian Interior Ministry put the total number of detained protesters at 284 in the afternoon. A ministry spokesman said 278 of them have already been released without charge.

The detainees included two opposition lawmakers affiliated with the Armenian Revolutionary Federation party. Footage posted on social media showed members of a special police squad punching and swearing at one of them, Ashot Simonian, outside the ARF headquarters.

In a statement, Dashnaktsutyun accused the policemen of acting like "street hooligans" and demanded criminal proceedings against them. The Interior Ministry said it has launched an internal inquiry into the incident.

Meanwhile, Galstanyan again marched through the city centre together with his supporters. He announced afterwards that they will head to a World War One memorial 50 kilometres west of Yerevan to spend the night there and celebrate the next morning the 106th anniversary of the establishment of a short-lived independent Armenian republic.

Official ceremonies to mark the public holiday called Republic Day have traditionally been held at the Sardarapat memorial. It was not clear whether Galstanyan planned to try prevent Pashinyan and other top state officials from visiting the site on Tuesday.

The outspoken archbishop of the Armenian Apostolic Church announced the latest "disobedience" actions on Sunday as he again rallied tens of thousands of supporters in Yerevan as part of his opposition-backed attempts to oust Pashinyan. The massive crowd backed his candidacy for the post of prime minister which appears to enjoy the backing of a wide range of opposition groups.

The 53-year-old archbishop accepted the "nomination," saying that he has asked the supreme head of the church, Catholicos Garegin II, to "freeze my spiritual service." Garegin's office reported on Monday that Galstanyan has been relieved of his "ecclesiastical and administrative" duties while retaining his episcopal rank.

Galstanyan has until now headed the church diocese encompassing Armenia's northern Tavush province. He emerged last month as the leader of angry protests in several local villages against Pashinyan's controversial decision to cede adjacent border areas to Azerbaijan.

Pashinyan has claimed that the territorial concessions are necessary for preventing another war with Azerbaijan. His political foes and other critics dismiss the explanation, saying that the land handover will only create additional security risks for not only Tavush but Armenia as a whole.

(RFE/RL)

International scholars confirm the incontestable nature of the Armenian Genocide

Research and publications on genocide and human rights studies, undertaken by international scholars, document some of the darkest chapters of human history. The Zoryan Institute, in its search for affirmation of the Armenian Genocide, has commissioned scholars of various nationalities to conduct research and analysis on archival documents from different countries, and published their work in different periodicals and as books. The books below feature the results of such research by world-renowned scholars from various disciplines, offering a clear perspective on the Armenian genocide perpetrated by the Ottoman Turkish State.

Wolfgang Gust, a German journalist, historian, author, chief of heading for magazine *Der Spiegel*, and independent scholar, with the help of his wife Ingrid Gust collected, researched, and restored, over the course of 11 years, documents from the German Foreign Office archives during WWI. His book, "*The Armenian Genocide: Evidence from the German Foreign Office Archives, 1915-1916*," compiles findings from one of the uncensored sources of communication between German foreign diplomats stationed in the Ottoman Empire and their superiors in Berlin. The book was published in German (2005), Turkish (2012), and in English (2014).

Some 218 telegrams, letters and reports from German consular officials in the Ottoman Empire to the Foreign Office in Berlin, describe the unfold-

ing genocide of the Armenians. This material is unimpeachable by those who would deny the Armenian Genocide, as it is from Turkey's own wartime ally. It provides researchers with a deeper understanding of the actions and the motives of the perpetrators of the Armenian Genocide. The German edition of the book played a major role in the German Parliament's recognition of the Armenian Genocide on June 2, 2016. The Co-Chair of the Green Alliance Party of Germany, Mr. Cem Ozdemir, during his visit to the Zoryan Institute, had this say:

"Wolfgang Gust's work and that of the Zoryan Institute was very crucial, because it was the first time that we saw the documents of the German Foreign Ministry, and these documents are probably the best saved archive in the world on the Armenian Genocide."

Vakhan Dadrian and Taner Akçam, an Armenian and a Turkish scholar, together have explored the Turkish military archives.

"*Judgment at Istanbul: The Armenian Genocide Trials*" is an authoritative translation and detailed analysis of the "Takvim-i Vekâyi", the official Ottoman Government record of the Turkish Military Tribunals concerning the crimes committed against the Armenians during World War I.

In the aftermath of its disastrous defeat, an inquiry commissioned by the Ottoman government in 1919, presented enough preliminary evidence to organize a series of trials in-

volving the perpetrators of these crimes. These authors have compiled the documentation of the trial proceedings for the first time in English and situated them within their historical and legal context. These documents show that Wartime Cabinet ministers, Young Turk party leaders, and others inculpated in these crimes were court-martialled by the Turkish Military Tribunals. Most were found guilty and received sentences ranging from prison with hard labour to death. In remarkable contrast to Nuremberg, the Turkish Military Tribunals were conducted solely based on existing Ottoman domestic penal codes.

This substitution of a national for an international criminal court stands in history as a unique initiative of national self-condemnation. This compilation is significantly enhanced by an extensive analysis of the historical background, political nature and legal implications of the criminal prosecution of the twentieth century's first state-sponsored crime of genocide against its own citizens.

Turkey has gone through significant transformations over the last century – from the Ottoman Empire and Young Turk era to the Republic of today – but throughout it has demonstrated troubling continuities in its encouragement and deployment of mass violence. In particular, the construction of a Sunni Muslim-Turkish identity has been achieved in part by designating ethnic-religious groups,

Continued on page E2

A Mari Usque Ad Mare

DEPUTY PRIME MINISTER ANNOUNCES ADDITIONAL SUPPORT FOR VOLUNTEER FIREFIGHTERS AND SEARCH AND RESCUE

During a briefing made by Chrystia Freeland, Deputy Prime Minister of Canada and Minister of Finance, alongside Paul Boissonnault, Fire Chief of the Town of Oakville, and Secretary at Canadian Association of Fire Chiefs, Darren Watson, Fire Chief of County of Brant, and Brent Cain, the Deputy Fire Chief of County of Brant, additional and increased support for Canadian volunteer firefighters was announced. With 2023 having seen some of the worst wildfires on record in Canadian history, a big part due to climate change, the government is doing its part to help the people that keep us all safe by providing additional financial aid to the necessary programs. Firstly the Volunteer Firefighters and Search and Rescue Volunteers Tax Credits will be seeking an increase from \$3,000 to \$6,000. This will ensure that all volunteer firefighters will receive up to an additional \$450 back on their taxes.

"I hope that little bit of money back will help, but what I want to say above all to the incredible volunteer firefighters who are with us today, and to people like them who are serving across our country, this is also about recognizing your service. It's also about all of Canada saying to you, You are amazing—thank you very much. I am so inspired by the work you do and by your fierce commitment to keeping Canadians safe, to keeping your friends and neighbours safe. Thank you so much for the incredibly important work you do. Thank you for the example you set for all of us. And I do want to say to all the firefighters and first responders across our great country—we are all so grateful to you," said minister Freeland.

NEW BILATERAL AGREEMENT SIGNED BETWEEN CANADA AND ALBERTA TO HELP ALBERTANS AGE WITH DIGNITY

In a recent declaration made by Randy Boissonnault, Minister of Employment, Workforce Development and Official Languages, and Patty Hajdu, Minister of Indigenous Services and Minister responsible for the Federal Economic Development Agency for Northern Ontario, on behalf of Mark Holland, Canada's Minister of Health and Adriana LaGrange, Minister of Health for Alberta, a new bilateral agreement was announced, which will see \$627-million of funding to be used to help Albertans age with dignity.

"Every Canadian deserves access to safe and high quality health care at every stage of their lives. By working together with Alberta, this agreement will build a stronger health care system, support health workers, and help seniors across the province access the care they need," said Minister Holland.

"Every Canadian deserves to age with dignity regardless of where they live. Seniors in Alberta helped build this country and today's agreement will go a long way in ensuring they now have equitable access to the services they deserve and need. This is a concrete example of the work we can accomplish together when provinces and the federal government work together," said Minister Hajdu.

NUNAVUT JOINS REGIONAL ENERGY AND RESOURCE TABLES

In a recent press briefing made by Jonathan Wilkinson, Canada's Minister of Energy and Natural Resources, David Akeeagok, Nunavut's Minister of Human Resources, Economic Development and Transportation, Mines and Trade, and Daniel Qavvik, Nunavut's Minister of Environment, Energy, Culture and Heritage, an announcement was made that Nunavut is formally joining the Regional Energy and Resource Tables. The goal of the Regional Tables is to help advance and collaboratively accelerate some of the most crucial economic priorities in Canada's energy and resource sectors to help with the transition to a net-zero country.

"In order to lead in the transition to a prosperous net-zero economy, we must thoughtfully plan and collaborate with key partners. The work done at this table will enable the Government of Nunavut and the Government of Canada, along with Nunavut Tunngavik Incorporated and other key Inuit partners, to collectively accelerate sustainable economic activity for the people of Nunavut. These types of collaborations are positioning Canada as an inclusive global leader in the low-carbon future," said Minister Wilkinson.

Minister Akeeagok said: "The Government of Nunavut welcomes the opportunity to participate with Nunavut Tunngavik Incorporated and the Government of Canada in setting priorities to advance economic development and reconciliation in a manner that creates benefits for Nunavummiut and our communities through the Regional Energy and Resource Table initiative."

ISHKHAN GHAZARIAN

"HERANTINE AND EDOUARD MARDINIAN, STEPAN H. G. VARVARIAN AND ARAXIE AVEDIS TCHAKEDJIAN" FOUNDATION

One of the sources of financial aid available to students of the Sourp Hagop Armenian School is offered by the "HERANTINE AND EDOUARD MARDINIAN, STEPAN H. G. VARVARIAN AND ARAXIE AVEDIS TCHAKEDJIAN" FOUNDATION which was created in 2021 by Chant and Christine Tobi, to assist students who require financial assistance with the payment of their tuition, out of a significant capital investment of 1 200 000\$ received from the estate of Stepan Varvarian.

Stepan Varvarian owned real estate and was in the printing business. He married Araxie Tchakedjian several years after his first wife Herantine passed away. Araxie was in the wholesale and retail business of leather shoes and handbags. Their businesses allowed them to accumulate wealth.

Since Stepan Varvarian and Araxie Tchakedjian never had children of their own, it was always their desire to give back to children. Stepan asked Chant and Christine Tobi to determine what the best way to achieve this goal would be, prior to his

passing in 2021. Chant and Christine suggested that a Foundation be created in Quebec to financially assist students of the Sourp Hagop School. Araxie Tchakedjian, Chant and Christine worked on having the capital amount of 1 200 000\$ transferred to the Foundation's account in Canada, a task which was not easy to accomplish.

The Foundation, Araxie Tchakedjian and Chant and Christine Tobi hope that the income which will be generated by these funds on a yearly basis, and which will be transferred to the Sourp Hagop School to assist financially less fortunate students, will allow the school to increase the number of its students and to become the first choice of school for Armenian students.

The Foundation's capital is managed professionally to ensure that it performs as well as possible and allows for more and more significant transfers of income to the school.

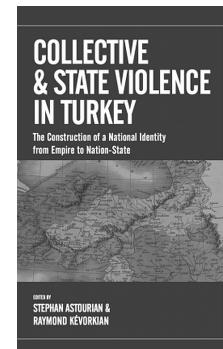
BOARD OF TRUSTEES
SOURP HAGOP ARMENIAN CHURCH

INTERNATIONAL...

continued from page E1

including Alevis, Armenians, Assyrians, Jews, Greeks, Kurds, and Yazidis as 'internal enemies' at whom public hatred can be directed.

This volume ("Collective and State violence in Turkey" by Stephan Astourian and Raymond Kévorkian) provides a wide range of case studies and historiographical reflections on the alarming recurrence of such violence in Turkish history. It shows not only how atrocities against ethnic-religious groups have propelled the nation's very sense of itself, but also how the impunity of these atrocities has contributed to broader patterns of violence in the Middle East, including the rise of ISIS and

other non-state actors and their violence against minorities.

Amidst the headlines of escalating tensions between nations, devastating conflicts, and unease around genocide denial globally, it can be difficult to make sense of how to move

forward. The Zoryan Institute strives to raise awareness about and enrich the field of genocide studies and human rights through academic endeavours. The Institute publishes and sponsors many books, articles, and journals alongside its university program and diaspora studies. We believe that these three books should be in every human rights library worldwide and in Armenian homes as part of contemporary Armenian history.

Please consider supporting a library in your community by donating a copy of one of these books in addition to obtaining one for your family. For further information please visit: zoryaninstitute.org/publications/#books.

Ascenseur Adams Elevator Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

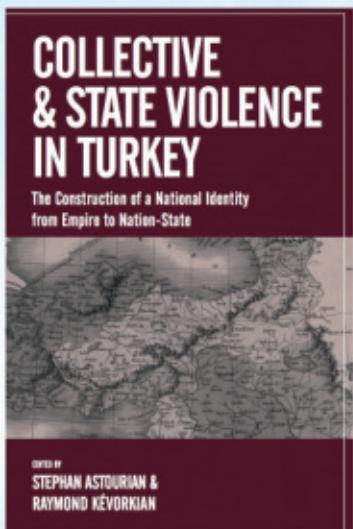
TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

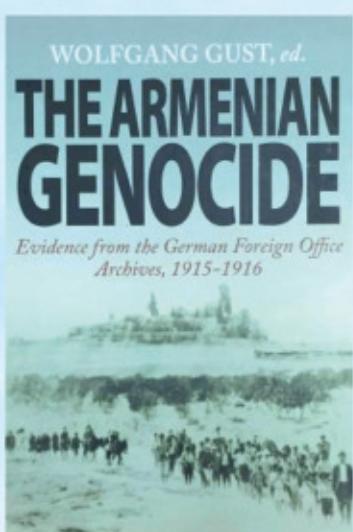
The Incontestable Nature of the Armenian Genocide is Confirmed by International Scholars

THREE BOOKS THAT MUST BE IN EVERY HUMAN RIGHTS LIBRARY AND ARMENIAN HOME

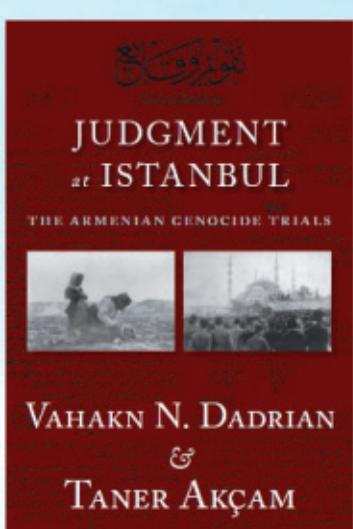
16 international authors look at how the pursuit of a national Muslim-Turkish identity led the Turkish state to designate its minorities, Alevis, Armenians, Assyrians, Jews, Greeks, Kurds, and Yazidis, as 'internal enemies' at whom public hatred and violence can be directed.

Edited by Stephan Astourian & Raymond Kevorkian

This extensive translated selection contains some 218 telegrams, letters and reports from German consular officials in the Ottoman Empire to the Foreign Office in Berlin describing the unfolding genocide of the Armenians. It played a major role in the German parliament's recognition of the Armenian Genocide.

Wolfgang Gust

This book on the Armenian genocide trials provides vital background information and is a prime source of legal evidence and authentic Turkish eyewitness testimony of the intent and the crime of genocide against the Armenians.

Vahakn N. Dadrian & Taner Akçam

FOR BOOK INQUIRIES CONTACT

zoryan@zoryaninstitute.org

Zoryan Institute

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE
& PHARMACY

PHARMACISTS

SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՑԵՐ՝
ՊԱԼԵՎՆ ԸՆՏԱՆԻՔ
ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵՎՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵՎՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցեներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցեք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մևայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

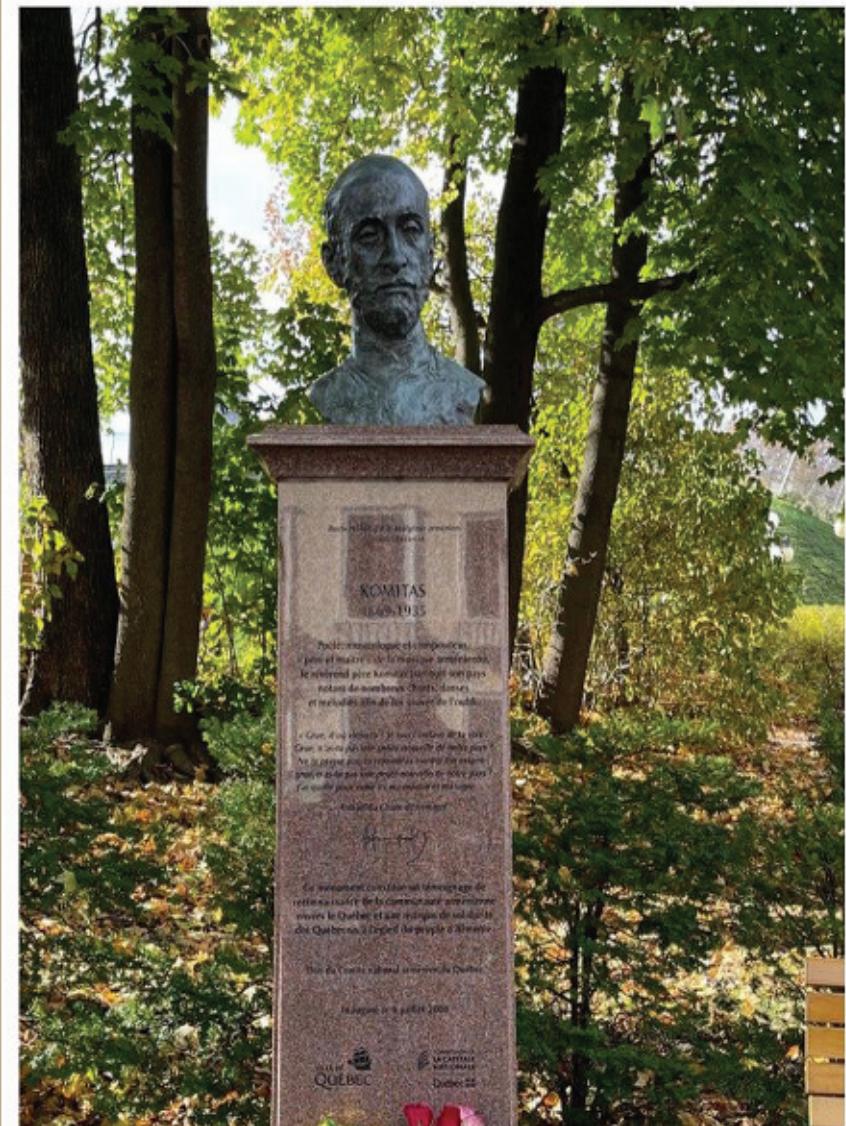
հասցե՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՍԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

ԷՆԿԵՐԱԿՅՈՒԹԵԱՄԲ՝
ԳԵՐԾ. Տ. ԲԱԲԱԳԵՆ ԱՐք. ԶԱՐԵԱՆԻ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ՝ ՔԵՊԵԳ ԿԻՐԱԿԻ, 23 ՅՈՒՆԻՍ

- 7:00 – ՄԵԿՆՈՒՄ Ազգային Առաջնորդարանէն
11:00 – Սուլբ Պատարագ
13:30 – Ճաշ
15:00 – Թանգարան Այց
17:00 – «ԿՈՄԻՏԱՍ» Կիսանդրի
17:30 – Պտոյտ
19:30 – ՎԵՐԱԴԱՐՁ Մոնթրէալ

Մասնակցութեան ժամկէտ՝
17 ՅՈՒՆԻՍ

514 856-1200

Սակ՝ 125\$

TRACK BORN. ROAD READY.

LEXUS
EXPERIENCE AMAZING

LEXUS
RX

2024 RX 350

STARTING FROM

\$66,423*

2024 RX 350 AWD FSPORT1

LEXUS

**LEXUS GABRIEL
ST-LAURENT**

3303, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, QC H4N 3C2
lexusgabrielstlaurent.com
514 747-7777

*Vehicle Price reflects Manufacturer's Suggested Retail Price (MSRP) in Canadian dollars and includes Freight & PDI of \$2,205, Air Conditioning Charge of \$100, Tire Levy of \$22.50, and Dealership Fees of up to \$595. Vehicle Price does not include GST, QST, insurance, license, registration, Luxury Surcharge (if and where applicable) and if leased or financed - applicable RDPRM fee of up to \$44.40 and RDPRM administration fee of up to \$4 (varies by lease/loan/term/province). A Lexus Dealership is free to set its own selling price for Lexus products and services. Contact your Lexus Gabriel St-Laurent dealer for complete details.

horizon

www.horizonweekly.ca

MAISON Des Noix

Pierre Halteh
 (514) 910 - 0833
 (450) 682 - 0059

710 Bd.Curé-Labellé, Chomeday
Laval,QC, H7V 2T9

Sutton performer inc.

ALBERT ARKILANIAN
 IMMOBILIER | REAL ESTATE

aarkilanian@sutton.com
www.albertarkilanian.com
 Cell: 514.962.8822

HONDA

GABRIEL

Tro Bachejian
 Représentant des ventes
 Véhicules d'occasion
 Pre-owned
 Sales Consultant
 tbachejian@gabriel.ca

Tél : 514 327-7777
 Poste : 4139
 Téléc. : 514 262-8019

CONCESSIONNAIRE DE QUALITÉ

ALYA
 BIJOUTERIE JEWELLERY

(514) 995-6555
ayla.jewellery@hotmail.com

3678 Boulevard Saint-Martin O,
Laval, QC H7T 1A8

X-LINE LOGISTICS

24/7 delivery services for seamless and secure shipments between Canada and the USA

Special Events, Trade Shows, Inside Delivery, Same Day Delivery, White Glove Services, Warehousing

Operation Manager Raffi Sevian

Tel: 514-968-3281, 514-554-8039, Email: dispatch@x-line.ca
 Montreal: 4425 Boul. Poirier, St-Laurent, Qc, H4R 2A4
 Toronto: 1149 Kennedy Road, Scarborough, On, M1P 2K8

ASSEMBLÉE NATIONALE DU QUÉBEC

SONA LAKHOYAN OLIVIER
 DÉPUTÉE DE / MNA FOR
 CHOMEDEY

Sona.Lakhoyan.Olivier.CHOM@assnat.qc.ca
 450-686-0166

Serge Keuroghlian
 Courtier immobilier
 514-892-5649
skeuroghlian@sutton.com

Sutton
 groupe sutton - excellence inc.
 Agence immobilière
 1555, boul. de l'Avenir bureau 100
 Laval (Québec) H7S 1N5
 B 450-662-3036
www.sergekeuroghlian.com

KRIKOR MAROUNIAN RLU
 Independent Financial Security Broker

Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
 Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
 Travel/Visitor Medical Insurance

11820 General Giraud
 Montreal, QC H4J 2H6

Res: (514) 332-7021
 Fax: (514) 731-7499
 Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Patisserie Samadi et fils

Tél.: 514.315.9572
 5995, boul. Gouin Ouest, #102
 Montréal, QC H4J 2P8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

Tél.: 514.507.9573
 595, boul. de la Côte-Vertu
 St-Laurent, QC H4L 1X8

Des villages du nord de l'Arménie en proie aux inondations toujours isolés du reste du monde

EREVAN—Alors qu'avec un répit dans les pluies diluviales qui se sont abattues des jours derniers sur la province septentrionale arménienne du Lori, faisant sortir de leurs lits les fleuves Debed et Aghtsev, deux affluents de la Koura dont les cours déchaînés ont provoqué des inondations dans Alaverdi et d'autres localités du nord de l'Arménie, on constatait le 27 mai une relative accalmie accompagnée d'une légère décrue, plusieurs localités de cette province frontalière de la Géorgie restaient coupées du reste du monde.

Ce phénomène, le plus violent qu'ait connu le pays au cours des dernières décennies, a fait quatre morts et a gravement endommagé les infrastructures locales, avec des routes défoncées et des ponts emportés, et des centaines d'habitations sinistrées dont les occupants ont parfois dû être évacués en canots.

Gorgés des pluies incessantes et violentes qui se sont déversées sur cette partie du pays après un épisode de sécheresse inhabituel au printemps en Arménie et qui n'avait pas épargné ces régions humides du nord, les flots impétueux des fleuves de montagnes qui drainent la région de Lori et celle voisine du Tavoush avaient tout emporté sur leur passage le 26 mai, routes, ponts et voies ferrées, provoquant l'interruption des liaisons avec la Géorgie et inondant les villages situés sur leurs rives.

Selon le Service national de sauvetage, quelque 429 habitants avaient dû être évacués du fait de cette catastrophe sans précédent. De son côté, le ministre de l'administration et des infrastructures territoriales Gnel Sanosian,

quelque 5 500 autres personnes seraient toujours prisonnières des eaux à Akhtala, une ville minière connue aussi pour son superbe monastère médiéval, et dans les villages voisins frontaliers de la Géorgie. Les équipes de secours ont livré pour la deuxième journée consécutive des vivres et de l'eau aux habitants coupés du reste du monde. La région d'Akhtala se trouve dans une telle situation en raison de la crue des eaux du Débed qui a submergé et rendu inutilisable l'unique pont qui la relie à la capitale provinciale Vanadzor. Sanosian a précisé que les autorités s'employaient à régler le problème en aménageant une route de déviation. «Nous avons un total de 14 ponts endommagés», a déclaré Sanosian.

Les flots déchaînés ont également sérieusement endommagé les deux autoroutes conduisant au principal poste-frontière avec la Géorgie, dont la M6 qui traverse le Lori. «Sur huit ou neuf sections, les routes ont été complètement ou partiellement détruites», a indiqué Sanosian, en ajoutant que leur reconstruction «prendra beaucoup de temps et de ressources».

Dans le Lori, la M6 longe l'unique voie ferrée reliant l'Arménie à la Géorgie, et celle-ci a été également endommagée, souligne Sanosian.

Par ailleurs, la question des compensations que pourrait verser le gouvernement aux sinistrés du Lori et du Tavoush restait encore sans réponse claire. De nombreux habitants ont vu leurs commerces ou leurs entreprises emportés par les flots, qui ont pour certains détruits des stocks

Suite à la page F2

N'a survécu que le vieux pont Sanahine, construit il y a plus de 800 ans

ALAVERDI—Tous les ponts sur la rivière Debed dans la région de Lori au nord de l'Arménie ont été endommagés par la soudaine crue de la nuit du 26 mai, à l'exception du pont Sanahine à Alaverdi, construit il y a plus de 800 ans par la reine Vanen. Indication de Mesrop Arakelyan, co-

fondateur du parti «Aprelu Yer-kir» (Pays de Vie), qui l'a écrit sur sa page Facebook.

«La fonction principale de l'État est d'assurer la résilience, et non de créer des commissions après des catastrophes», a déclaré Mesrop Arakelyan.

(Armenews)

Le deuxième lot de 26 véhicules blindés français sera livré cet été

PARIS—Plus de vingt véhicules blindés de transport de troupes Bastion 4x4 ont déjà été exportés vers l'Arménie, ce qui constitue la première étape du contrat, qui s'inscrit dans le cadre du renforcement de la coopération de défense entre Erevan et Paris, écrit le portail «Forces Operations».

Un deuxième lot du même volume devrait être expédié cet été d'après le même portail. Il convient de noter que la France, de manière générale, a annoncé son intention de fournir 50 véhicules blindés Bastion à l'Arménie, dont 24 ont déjà été fournis.

(Armenews)

Des centaines de personnes arrêtées lors de manifestations contre le gouvernement

EREVAN—La police a procédé à près de 300 arrestations le 27 mai, alors que l'archevêque Bagrat Galstanian et ses partisans continuaient de manifester à Erevan pour demander la démission du Premier ministre arménien Nikol Pashinian.

Les manifestants ont été arrêtés alors qu'ils bloquaient les rues du centre ville dans la matinée afin d'accentuer la pression sur M. Pashinian. Des blocages similaires ont été signalés sur les autoroutes à l'extérieur de la capitale arménienne. La police a également fait usage de la force pour les débloquer.

Le chef de la police nationale, Aram Hovannisian, a accusé les manifestants de «se comporter comme des voyous» alors qu'il supervisait la répression dans le centre d'Erevan.

Le ministère arménien de l'intérieur a chiffré le nombre total de manifestants détenus à 284 dans l'après-midi. Un porte-parole du ministère a déclaré que 278 d'entre eux avaient déjà été libérés sans inculpation.

Parmi les détenus figurent deux législateurs de l'opposition affiliés au parti de la Fédération révolutionnaire arménienne (Dashnaktsutyun). Des images diffusées sur les médias sociaux montrent des membres d'une escouade spéciale de la police frappant et injuriant l'un d'entre eux, Ashot Simonian, devant le siège du Dashnaktsutyun.

Dans une déclaration, Dashnaktsutyun a accusé les policiers d'avoir agi comme des «hooligans de rue» et a demandé que des poursuites pénales soient engagées contre eux. Le ministère de l'intérieur a déclaré avoir lancé une enquête interne sur l'incident.

Pendant ce temps, Galstanian a de nouveau défilé dans le centre ville avec ses sympathisants. Il a ensuite annoncé qu'ils se rendraient à un mémorial de la Première Guerre mondiale situé à 50 kilomètres à l'ouest d'Erevan pour y passer la nuit et célébrer le lendemain matin le 106e anniversaire de l'établissement de

la république arménienne indépendante.

Les cérémonies officielles marquant le jour férié appelé Jour de la République se déroulent traditionnellement au mémorial de Sardarapat. On ne savait pas si M. Galstanian avait l'intention d'empêcher M. Pashinian et d'autres hauts responsables de l'État de visiter le site.

L'archevêque de l'Église apostolique arménienne, qui ne mâche pas ses mots, a annoncé ces dernières actions de «désobéissance» le 26 mai, alors qu'il rassemblait à nouveau des dizaines de milliers de partisans à Erevan, dans le cadre de ses tentatives d'évitement de M. Pashinian, soutenues par l'opposition. La foule massive a soutenu sa candidature au poste de premier ministre, qui semble bénéficier du soutien d'un large éventail de groupes d'opposition.

L'archevêque, âgé de 53 ans, a accepté la «nomination», déclarant qu'il avait demandé au chef suprême de l'Église, le catholicos Garegin II, de «geler mon service spirituel». Le bureau du catholicos a indiqué que Galstanian avait été relevé de ses fonctions «ecclésiastiques et administratives» tout en conservant son rang épiscopal.

Mgr. Galstanian était jusqu'à présent à la tête du diocèse de l'église qui englobe la province de Tavush, dans le nord de l'Arménie. Le mois dernier, il est apparu comme le chef de file de manifestations de colère dans plusieurs villages locaux contre la décision controversée de M. Pashinian de céder à l'Azerbaïdjan des zones frontalières adjacentes.

M. Pashinian a affirmé que les concessions territoriales étaient nécessaires pour éviter une nouvelle guerre avec l'Azerbaïdjan. Ses adversaires politiques et d'autres critiques rejettent cette explication, affirmant que la cession de terres ne fera que créer des risques supplémentaires pour la sécurité non seulement du Tavush, mais aussi de l'Arménie dans son ensemble.

(Armenews)

Le Saint Siège dénonce la «force clairement disproportionnée» de la police

ETCHMIADZINE — Le 27 mai, le Conseil spirituel suprême de la Mère-Siège, réuni sous la présidence du catholicos Karekin II, a émis la déclaration suivante:

En raison de l'aggravation de la crise créée dans le pays, la police utilise aujourd'hui une force clairement disproportionnée contre les citoyens qui expriment leur protestation pacifique, avec des manifestations de violence répréhensibles. Des actions similaires de la part d'officiers appelés à maintenir l'ordre public aggravent

les tensions intra-sociétales et peuvent avoir des conséquences imprévisibles.

Nous appelons les policiers à respecter les droits fondamentaux, les libertés, l'honneur et la dignité des compatriotes dans l'exercice de leurs fonctions et à agir uniquement dans le strict respect des principes d'humanité et de légalité.

Nous appelons également les participants aux actions publiques à exprimer leur protestation exclusivement dans le cadre de la loi, à se laisser guider par la vigilance et à ne pas céder à

d'éventuelles provocations.

En même temps, nous demandons aux enfants de la Sainte Église apostolique arménienne et à tous nos compatriotes de faire preuve de responsabilité dans cette situation difficile et de tout mettre en œuvre pour surmonter les défis ontologiques auxquels est confrontée la patrie, pour préserver et renforcer l'État arménien.

Que Dieu Tout-Puissant bénisse et accorde la paix à notre patrie, la solidarité et une vie pleine d'espoir à notre peuple.

La pression sur les arméniens d'Artsakh s'intensifie

EREVAN—Depuis le 24 mai, les forces de l'ordre mènent des perquisitions dans les appartements des chefs de communauté et des maires d'Artsakh déplacés de force. Le 24 mai, l'appartement du maire d'Askeran, Hayk Shamiryan, occupé par l'Azerbaïdjan, a été perquisitionné, entraînant son arrestation. Le lendemain, le maire de Martakert, Misha Gyurjyan, a également été arrêté et inculpé. Le 26 mai, c'était au tour du maire de Stepanakert de subir une perquisition.

Les maires d'Askeran et de Martakert sont accusés d'avoir causé des dommages financiers à l'État, en lien avec des véhicules sous contrôle communal, expropriés et laissés sous la gestion des maires.

Artak Beglaryan, ancien ministre d'État d'Artsakh et

ancien défenseur des droits de l'homme, dénonce ces poursuites comme étant des manœuvres politiques. «La répression contre les arméniens d'Artsakh s'intensifie, c'est un processus tout à fait inacceptable», déclare-t-il. Selon lui, la période choisie pour ces actions n'est pas anodine, coïncidant avec un mouvement dirigé par Mgr. Bagrat impliquant de nombreuses personnalités d'Artsakh, y compris les dirigeants communautaires.

Beglaryan critique également les justifications données par les autorités arméniennes, soulignant que les décisions concernant les biens communautaires ont été prises par les conseils municipaux. Il s'interroge sur la légitimité des poursuites lancées par les forces de l'ordre arméniennes à propos

de décisions prises par les autorités d'Artsakh, un territoire que l'Arménie elle-même a reconnu comme faisant partie de l'Azerbaïdjan.

Face à la question de possibles représailles à son encontre, Beglaryan reste ferme. «Quiconque critique ces autorités peut avoir des craintes. Cependant, je n'ai rien à cacher et je suis prêt à continuer la lutte, à la fois en Arménie et sur les plateformes internationales, pour protéger les droits des arméniens d'Artsakh», affirme-t-il.

Artak Beglaryan insiste sur le fait que le sort des biens communautaires devrait être décidé par la communauté elle-même et ses conseil municipaux, rappelant ainsi l'importance de l'autonomie et de la légitimité des décisions locales.

(Armenews)

La marche forcée de Pachinian vers la paix

GÉRARD MERDJANIAN

Plus la date de la signature d'un accord de paix avec l'Azerbaïdjan se rapproche et plus le territoire arménien se réduit. Et cela à cause d'un individu.

De même qu'un train peut en cacher un autre, un leader peut en cacher un autre. L'homme qui a été élu en 2018 n'a plus rien à voir avec celui d'aujourd'hui. Les écuries d'Augias avaient besoin d'un sérieux nettoyage, le Premier ministre s'y est attelé, mais a négligé les autres travaux et notamment l'évolution des relations avec Vladimir Poutine et surtout les négociations avec Ilham Aliev.

D'abord les liens avec la Russie. Moscou a commencé à donner des signes d'impatiences sur le «niet» d'Erevan aux propositions de résolution du conflit du Karabagh, comme rétrocéder quatre des six districts entourant le Haut-Karabagh et ne garder que les deux mitoyens avec l'Arménie. A l'inverse de ses deux prédécesseurs, Pachinian a préféré approfondir ses relations avec l'Union européenne tout en étant membre de la CEE. Sa manière à lui de montrer sa mauvaise humeur.

Les relations avec l'Azerbaïdjan, sont celles de chien et chat depuis les années 80. Après la guerre de 93-94 Bakou a commencé à titiller les Arméniens par des escarmouches permanentes, malgré la présence des observateurs du Bureau de l'OSCE. Quant au groupe de Minsk du même OSCE, son inaction a précipité ce qui est arrivé en 2020. Les pétrodollars ont permis à Bakou un suréquipement militaire dès 2010 auprès de son mentor turc, mais également auprès d'Israël, en échange de postes d'observations vers l'Iran.

Quant à la Turquie, tapie dans la pénombre, elle a délégué le sale boulot à son larbin azéri et a gardé pour elle l'art de rouler les occidentaux dans la farine. Les rencontres Ankara-Erevan sont là pour amuser la galerie et faire croire aux naïfs que le blocus va être levé. L'évolution avec Erevan est directement liée à la satisfaction de Bakou. Erdogan par le biais d'Aliev demande la suppression par Pachinian tout ce qui a trait au génocide et à ses conséquences, notamment les réparations, ainsi que toute la symbolique liée au mont Ararat.

Suite à cette myopie politique du dirigeant arménien, est arrivé l'impensable à l'automne 2020: la guerre de 44 jours qui a vu la défaite des arméniens et l'accord tripartite de cessez-le-feu du 9 novembre 2020 qui a suivi.

À l'inverse, Ilham Aliev qui, après avoir testé la résistance arménienne avec une agression en grandeur réelle en Avril 2016, a lancé son attaque massive en 2020. L'incompétence du P.M arménien comme chef de guerre est apparue au grand jour. Garder les soldats aguerris et envoyer les jeunes recrues au casse-pipe, contre l'avis de ses généraux, dénote un certain amateurisme (pour ne pas dire plus) pour un chef des armées.

A partir de là, la dégringolade a débuté. Quand on commence à «baisser son froc» devant plus fort que soi, cela revient à mettre le doigt dans l'engrenage des cessions. Dans ces conditions, pourquoi le dictateur azéri s'arrêterait-il en si bon chemin ? Aucune force militaire n'est là pour l'en empêcher. Dans son esprit, l'Arménie est une terre historiquement azerbaïdjanaise qu'il appelle le «Zanguézour occidental». Mais chaque chose en son temps. D'abord conquérir la partie sud, qu'il surnomme «le couloir du Zanguézour», ce qui va permettre la continuité Turquie-Azerbaïdjan-Asie centrale pour relier le monde turcique par voie terrestre.

Et l'Occident hypocrite d'applaudir des deux mains à cette nouvelle voie est-ouest.

Les deux dernières conférences de presse données par Nikol Vovaevitch Pachinian ne présagent rien de bon. Il a beau expliciter aux villageois le pourquoi du comment des expropriations, son auditoire reste sceptique. A force de vouloir changer les emblèmes arméniens voire la constitution du pays, il a même réussi à se mettre à dos le Catholicossat arménien.

Est-ce que pour autant cela calmera les appétits du tandem turco-azéri?

La Turquie et l'Azerbaïdjan vont-ils changer leur politique séculaire anti-arménienne ? C'est peu probable quand on voit leur comportement jalonné de massacres depuis la fin du XIXe siècle et surtout leurs visions d'une

paix régionale, où l'Arménie ne représente plus rien.

Les esprits chagrin déclarent que Pachinian n'a pas le choix, ayant un couteau sur la gorge. Tout le monde est conscient qu'en cas de guerre, l'Arménie ne fait pas le poids. Mais l'Histoire est pleine de figures qui ont résisté à l'envahisseur et/ou au dictat de potentats.

Bien que les relations russo-arméniennes ne soient pas au beau fixe, n'en déplaise aux esprits chagrin très pro-occidentaux et quelque peu antirusses, c'est la Russie qui éventuellement enverra des soldats en cas d'agression massive de Bakou et Ankara réunis. La base 102 de Gumri est toujours opérationnelle(*) et Erevan est toujours officiellement membre de l'OTSC. Ce qui est sûr, ni les Européens et encore moins les Américains iront se battre pour l'Arménie.

Que Pachinian veuille absolument signer un accord de paix avec Aliev, c'est tout à fait louable. Un accord, pour qu'il soit pérenne doit-être gagnant-gagnant. Or à ce jour, le rapport de force est de 99% pour l'Azerbaïdjan et 1% pour l'Arménie. Trouvez l'erreur!

En attendant, il n'y a plus de casques bleus russes ni au Karabagh, ni à la frontière Arménie-Azerbaïdjan. Les gardes-frontières russes stationnés en Arménie s'occupent des frontières avec la Turquie et avec l'Iran, comme au temps de l'Union soviétique. Pour Poutine, le conflit Arménie-Azerbaïdjan c'est de la «chamaillerie» entre deux ex-RSS, donc dans le pré Carré de Moscou.

*) L'ordre de bataille de la 102e base militaire est composé d'une unité de la taille d'une brigade, soit près de 3.000 hommes répartis en:

— trois régiments de fusiliers motorisés et un bataillon de chars2

— le 988e régiment de missiles anti-aériens: système SAM S-300 V /

systèmes SAM S-125 Neva / Kroug

— la 3624e base aérienne (aérodrome d'Erebuni): MiG-29 / S / UB,

chasseurs multi-rôles Su-30 SM, hélicoptères de transport Mi-8 MT et

hélicoptères de combat Mi-24 P (subordonnés à la 4e armée de défense aérienne — Rostov-sur-le-Don)

— le système de guerre électronique Krasukha qui permet de contrer les drones armés Bayraktar de fabrication turque, utilisés par l'Azerbaïdjan pendant le conflit contre les forces arméniennes.

VILLAGES...

suite de la page F1

entiers de denrées périssables, et se retrouvent sans ressources depuis dimanche. Dans un faubourg de la ville industrielle d'Alaverdi, une autre localité du Loriurement touchée par la catastrophe, la propriétaire d'une boucherie désespérait ainsi de trouver un autre site doté d'une chambre froide à même d'abriter ses pièces de viande, au risque sinon

de perdre pour des milliers de dollars de marchandises. «Nous n'avons ni électricité, ni eau, ni gaz», se plaignait la commerçante interrogée par le Service arménien de RFE/RL, en ajoutant: «La zone est coupée du reste du monde. Même le pain manque ici. Je ne sais que faire ...»

Durant une video conférence, Pachinian, qui s'était rendu

la veille dans certaines des zones inondées, s'est félicité de la réaction de son gouvernement à cette catastrophe naturelle, en soulignant que les habitants des localités sinistrées avec lesquels il avait pu parler lors de sa visite, qui n'a pas donné lieu à un bain de foule, en dépit des circonstances, partageaient son opinion selon laquelle les «conséquences de ce désastre auraient pu être bien plus graves».

S'il cherche à positiver, selon son habitude, Pachinian

fait néanmoins face aux questions pressantes de la population concernant la négligence de son gouvernement qui n'aurait pas été en mesure d'avertir les habitants des risques de crues catastrophiques alors même que les services météorologiques avaient annoncé un épisode pluvieux particulièrement violent. «Vous ne pouvez prédire la cote qu'atteindront les eaux», a justifié le chef du service de secours, Kamo Tsutsolian, devant les journa-

listes à Alaverdi en ajoutant: «Si nous avions su que l'eau aurait atteint un tel niveau et aurait causé de tels dommages, nous aurions bien évidemment procédé à des évacuations à l'avance ». Mais alors qu'on l'interrogeait sur les raisons pour lesquelles des mesures préventives avaient bien été prises en Géorgie, en proie elle aussi à des intempéries similaires, Tsutsolian n'a pu que répondre: «Je ne sais pas...»

(Armenews)

RITA BAGHDASSARIAN

Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager

COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CEL) • CRÉATION D'HÉRITAGE •
REER_FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ •
ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE
& COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT

3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers

Ապահովագրական գործութեան

KRIKOR ABRAKIAN

VAHAN MATOSSIAN

970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc, H4T 1W7
T: 514.903.3999

JULIA SEVAN
Photographer

WWW.JULIASEVAN.COM
+1 (514) 909-6660
PHOTOGRAPHY@JULIASEVAN.COM

VIZUALIS

optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
Pointe Claire

514 695 2555 · VIZUALIS.CA

ROYAL LEPAGE

Du QUARTIER

JESSICA OHANIAN

REAL ESTATE BROKER
COURTIER IMMOBILIER

438.838.2626

jessica.ohanian@royallepage.ca

jessicaohanian.royallepage.ca

6971 ch. Côte-de-Liesse,
St-Laurent, QC H4T 1Z3

Patisserie
MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2

Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Seta TOPOUZIAN
Conseillère municipale
de Renaud

LAVAL

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

HAGOP

REFRIGERATOR REPAIR SERVICE

Call (438) 998-4018

**LEVON BENOAHANIAN ET
HAGOP KACHICHIAN**

PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES

3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1

T 450 688-4111 F 450 681-5525

Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h

Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE

proximlaval@gmail.com

affiliés à Proxim

**ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական Միութեան
Համագանատական Սեմինար 2024**

Մայիս 17-ին 20, 2024-ին, տեղի ունեցաւ ՀՅԴ Գանատայի երիտասարդական Միութեան (ԳԵՄ) տարեկան համագնուական սեմինարը: Գանատայի տարածքի բոլոր մասնաճիւղերին աւելի քան 130 երիտասարդներ խմբուեցան Օնթարիո նահանգի Քրիսթի Լէյք քանակավայրին մէջ: Այս տարուան սեմինարի նիւթն էր՝ արդի քաղաքական ու քարոզչական պատերազմը:

Հստ աւանդութեան, Շաբաթ առաւօտեան սեմինարը սկիզբ առաւ դրօշակի արարողութեամբ Հայաստանի եւ Արցախի Հանրապետութիւններու քայլերգներով: Օրուան առաջին դասախոսն էր Հայ Դատի Օթթառուայի Գրասենեակի անօրէն ընկեր Սեւակ Պէլեանը: Ան զրոյց մը վարեց չետելով քաղաքական գետնի վրայ Հայ Երիտասարդութեան ներկայութեան կարեւորութիւնը: Ապա, Հայ Դատի Ուաշինգտոնի Գրասենեակի աշխատակից Ալեքս Կալիցքին դասախոսութիւն մը տուած Հայ Դատի Ուաշինգտոնի գրասենեակի տարած աշխատանքներուն մասին: Ան եւս վարեց «lobbying»ի վերաբերեալ աշխատանոց մը, որուն ընթացքին Երիտասարդները հայ դատի ներկայացուցիչի գերը ստանձնելով պէտք է պաշտպանէին Արցախի եւ արցախցին դատը: Առաջին օրը իր լրումին հասաւ «Մշակ Բանուոր» քայլերգով: Ձերմ մինուլորտէն ներշնչուած, ընկերները հաւաքուեցան խառոյկին շուրջ ու միասնաբար երգեցին յեղափոխական եւ հայրենասիրական երգեր:

Կիրակի օրուան առաջին պատգամաբերը եղաւ ՀՅԴ Երիտասարդական գրասենեակի Խորհուրդի անդամ ընկեր Տիգրան Խոտանեանը: Ան բացատրեց ընկերային ցանցերու օգտագործման կարեւորութիւնը Հայ Դատի քարոզչութեան տարածման ծիրէն ներս: Վերջապէս, սեմինարի վերջին դասախոսն էր ընկեր Կէվ Խոքաճեանը, որ եղած է Հայ Դատի Արցախի տնօրէն եւ այժմ կը գործէ որպէս Հայ Դատի Ուաշինկթընի Գրասենեակի աշխատակից: Ան պատմեց Արցախի շրջափակ-ման ընթացքին իր փորձառութեան մասին:

Երկուշաբթի օր, պահը հասած էր հրաժեշտի: Ընկերները տուն վերադարձան հարստացուցած իրենց գիտելիքները ու ամրապնդած հայրենիքին ծառայելու ոլխոր:

Բոլորս արդէն անհամբեր կը սպասենք մեր յաջորդ համագանատական սեմինարին:

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Հայ Դատի աշխատանքներու ժողովրդային զեկուցահաւաք

Հինգշաբթի, 16 Մայիս 2024-ին,
երեկոյեան ժամը 8:00-ին, Մոնթրէա-
լի Հայ Կեդրոնի «Ահարոնեան» սրա-
չէն ներս տեղի ունեցաւ Հայ Դա-
տի աշխատանքներու ժողովրդային
զեկուցահաւաք, կազմակերպութեամբ
Հայ Դատի Քենաչի յանձնախումբին:

Օրուան զրուցավարն էր Հայ Դատի Քեպէգի յանձնախումբի անդամ Թալին Ազրաքեան, որ նախ ողջունեց Ներկաները, ապա Ներկայացրուց օրուան զեկուցաբերները՝ Հայ Դատի Օթթառուայի Գրասենեակի տնօրիչն Սեւակ Պէլեանը, Հայ Դատի Քեպէգի յանձնախումբի համաստենապետ Վարանդ Եափուճեանը, Հայ Դատի Ուաշինկթընի Գրասենեակի աշխատակից եւ Հայ Դատի Արցախի գրասենեակի նախկին տնօրիչն Կէլ Խաքաճեանն ու Հայ Դատի Ուաշինկթընի գրասենեակի աշխատակից Ալեքս Կալիկքին:

Զեկոյցի առաջին թեման էր
Գանատայի եւ ԱՄՆ-ի քաղաքական
դաշտերը. Հայ Դատի Ուսաշինկրոնի
գրասենեակի աշխատակից Ալեքս Կա-
լիցքի անդրադարձաւ Գանատայի եւ
ԱՄՆ-ի քաղաքական ասպարէզի նմա-
նութիւններուն եւ տարբերութիւննե-
րուն, յայտնելով թէ Գանատայի այլա-
զան կուսակցութիւններու գոյութիւնը
առաւել եւս կ'ընդարձակէ քաղաքա-
կան ասպարէզը, եւ թէ Գանատայի Հայ
Դատի յանձնախումբը աւելի մեծ հա-
սանելիութիւն ունի քաղաքական գոր-
ծիչներու եւ պաշտօնատարներու: Հայ
Դատի Օթթապուայի Գրասենեակի տնօ-
բէն Սեւակ Պէլեան այս նիւթին շուրջ
յայտնեց, թէ Գանատայի Ծերակուտա-
կանի եւ Խորհրդարանի հետ ուղակի
համառոռակառ մենակն չափ Դատի

Համագործակցությունը ունի Հայ Դատը
Օթթառտայի գրասենեակը, արուած ըլ-
լալով որ Գանատայի համակարգը այդ
առիթը կ'ընծայէ, եւ այս գործակցու-
թեան իրագործումներէն մէկը եղաւ
Հայաստանի մէջ Գանատայի դեսպա-
նատան հիմնումը։ Իսկ Հայ Դատի Քե-
պէքի յանձնախումբի համատենա-
պետ Վարանդ Եափուծեան անդրա-
դարձաւ Գանատայի տարածքին Հայ
Դատի յանձնախումբերուն գործու-
նչութեանց եւ յայտնեց, թէ տեղական
յանձնախումբերը գործակելով տեղա-

կան կառավարութեանց՝ դաշնակցային
նահանգային եւ քաղաքապետական
մակարդակներու վրայ սերտ գործակ-
ցութիւն կը ցուցաբերեն պաշտօնա-
տարներուն հետ, ի նպաստ Հայ Դատի-
գործունէութեան:

Զեկոյցի երկրորդ թեման էր, թէ
որքանո՞վ արդիւնաւէտ է Հայ Դատիի
յանձնախումբերուն գործունէութիւնը
Հայ Դատի Ուշշինկթըննի Գրասենեա-
կի աշխատակից եւ Հայ Դատի Արցա-
խի գրասենեակի նախկին տնօրէն Կէտ-
իսքածեան նախի ընութեազրելով Հայ
Դատի յանձնախումբերը ըստ. «Հայ
Դատի յանձնախումբերը Հայ ժողո-
վուրդի շահերը արտաքին աշխարհին
ներկայացնող ու զանոնք հետապնդող
լաւագոյն կազմակերպութիւններն են»:
Աշխարհի տարածքին մենք ունինք
մասնաճիւղեր աւելի քան 35 երկիր-
ներու մէջ, 100-է աւելի քաղաքներու
մէջ, որոնք օրն ի բուն կապեր հաստա-
տելով պետական զանազան մակարդա-
կի պաշտօնատարներու հետ, հասնե-
լով մինչեւ բարձրագոյն քաղաքական
դէմքերու, անոնց հետ լաւագոյն գոր-
ծակցութիւն կ'ապահովեն՝ հետապն-
դելու Հայ համայնքներուն շահերն ու
լաւագոյնս նպաստելու մեր ազգին ու
հայրենիքին»: Ան նաեւ շեշտեց Ատր-
պէջճանի դէմ պատժամիջոցներ կիրա-
ռելու Հարցով տեղւոյն կառավարու-
թեանց գիմելու անհրաժեշտութիւնը
որով կարելի պիտի ըլլայ Ատրպէջճանը
պատասխանատուութեան ենթարկելու
Արցախի դէմ իր տարած ցեղասպանա-
կան արարքներուն, Հայկական հողերը
բոնագրաւելուն եւ Հայ քաղաքական
գործիչները կալանաւորելուն պատճա-
ռաւ:

Այս թեմային անդրագառնալով
Հայ Դատի Քեպէզգի յանձնախումբի
համատենապետ Վարանդ Եափուճ-
եան յայտնեց, թէ ինչպէս Գանատայի
դաշնակցային եւ նահանգային խորհր-
դարանները, Գանատայի Ծերակուտա-
կանն ու զանազան քաղաքապետու-
թիւններ վերջին տարիներուն յատկա-
պէս, Հայ Դատի յանձնախումբերուն եւ
անոնց ներկայացուցիչներուն չնորհիւ
հայանպատ բանաձեւեր անցուցած
են, որոնցմէ են կաւալի Քաղաքա-

Եռագոյնը ծածանեցաւ Մարքամի քաղաքապետարանին դիմաց

Կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի Հայ Դատի յանձնախումբին, Շաբաթ, 25 Մայիսին տեղի ունեցաւ տարիներէ ի վեր աւանդութիւն գարձած Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան Անկախութեան տարեդարձին առիթով ամեէնամեայ դրչակի արարողութիւնը՝ Մարքամի քաղաքապետարանին առջեւ։ Ներկայ էին թորոնթոհայեր եւ պետական պաշտօնատարներ։

ՀՅԴ Գանատայի Երիտասարդական Միութեան «Սիմոն Զաւարեան» մասնածիւղի եւ «Արմէն Գարօ» Ուսանողական Միութեան անդամ Հանդիսավար Սարին Քիւփէլեանը իր խօսքին մէջ փոխանցեց ՀՀ Առաջին Հանրապետութեան մասին Հակիրճ պատմական մը եւ անդրադարձաւ հայ Համայնքի դերին՝ Գանատայի մէջ:

ՀՄՀՄի սկառուտներուն ձեռամբ եւ փողերախումբին կողմէ կատարուած պետական օրհներգներու նուազակցութեամբ եռագոյնը բարձրացաւ ու ծածանեցաւ:

Ծնորհաւորական իր խօսքին ընթացքին, Մարդաբանի քաղաքապետ տիփար Ֆրանք Սքարփիթթին յայտարարեց, որ քաղաքապետարանը ծրագրած է մօտ ապագային քաղաքին մէջ գտնուող Հայոց Ցեղասպանութեան Յիշտակի Պուրակին մէջ տեղադրել Հայոց Ցեղասպանութեան ականատես եւ հայ որբերու փրկա-

Մարքամ-Մթովփիլի գաշնակցային երեսփոխան տոքթ. Էլէնա ձագիք իր խօսքին մէջ դրուատեց Գանատայի հայկական համայնքը եւ վերյիշեցուց, որ Գանատայի Կառավարութիւնը դիւնագիտական սերտ կապեր հաստատելու միտու մոռ՝ հոգեւ անհ մէծ անսեաւ տառի հաստատես ուսանանատուն:

Թորությունի Հայ Դաստի յաճճախումը

պետարանի Արցախի ինքնիշխանութիւնը ճանչցող բանաձեւն ու Մոնթրէալի Քաղաքակետարանի եւ Քեպէգ Ազգային ժողովի Ատրպէջճանի բռնաբարքները դատապարտող բանաձեւելը:

Երբորդ թեմայով անդրադարձ
կատարուեցաւ Գանատայի կողմէ,
Թուրքիոյ զինամթերք մատակարարեց
լու կասեցման որոշումը չեղարկելու.
Արցախի պատերազմին ընթացքին, որ
մէ ետք Հայ Դատի Գանատայի յանձնա
նախումբին խիստ դատապարտման
եւ հետապնդումներուն շնորհիւ՝ յետ
կոչու եռաւ աւտ ոռացաւմուն.

ԶԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ղորղիկ բանաս զլ գործադրէ
թրքական եւ ազերիկական քարոզչու-
թեանց, որոնք ըստ Հայ Դատի ներկա-
յացուցիչներուն, կը փորձեն ընդօրի

Նակել Հայ Դատի յանձնախուռմբերուն
տարած քայլերը բոլոր ասպարէզներուն
մէջ՝ հակահայ քարոզչութիւն տանե-
լով։ Հետեւաբար անոնք յայտնեցին, թ
հարկ է միշտ զգաստ ըլլալ ու թրքակա-
ռու ազերիական քարոզչութիւնը դիմա-
կայելու համար միշտ յառաջընթա-
քայլերու դիմել։ Այս մէկը կը պահանջ
յարատեւութիւն, անդուր աշխատանկ-
եւ հետապնդում բոլոր մակարդակնե-
րուն վրայ՝ տեղական թէ շրջանային։
Վերջին թեմայով անդրադար

կատարուեցաւ Հայաստանի ներկայ
վարչակարգի քաղաքականութեան
առաջացուցած մարտահրաւէրներուն,
որոնք կը խոչընդոտեն Հայ Դատի
յանձնախումբերուն քարոզչութիւնն
ու տարած աշխատանքները, ապա նաև
«Տառուշը յանուն հայրենիքի» շարժ-
ման աշխակցութեան հարցով նշուեցաւ,
թէ Հայ Դատի յանձնախումբերը կ'ա-
ջակցին շարժման, որովհետեւ այն հայ
ժողովուրդին ու պետականութեան շա-
հերէն կը բխի ու կը հակապուի այսօր-
ուան իշխանութեանց ազգակործան
գործեամոծին:

ՍԵԼԱԿ Պէլեան անդրադարձաւ
նաեւ Հայ Դատի Գանատայի յանձ-
նախումբին կոչին՝ Գանատայի կա-
ռավարութեան, որ դիւանագիտական
միջամտութիւն կատարէ Հայաստան-
Ատրպէջան սահմանի հարլկադիր սահ-
մանազատման գործընթացին, որ կը
սպառնայ Հայաստանի ինքնիշխանու-
թեան եւ տարածքային ամբողջակա-
ռավարութիւն

նութեան:
Գրուցահաւաքի աւարտին ներ-
կաները առիթը ունեցան հարցումներ
ուղղելու գեկուցաբերներուն և անոնց
մասին լուսաբանութիւն ստանալու:

1120 October 2011

ADONIS

NOS MAGASINS

2001 Sauvé O,
Montréal, QC H4N 3L6
(514) 382-8606

225 Rue Peel,
Montréal, QC H3C 2G6
(514) 905-6499

7250 boul. Des Roseraies,
Anjou, QC H1M 2T5
(514) 493-6667

Suivez-nous !

www.groupeadonis.ca

4601 boul. Des Sources,
Montréal, QC H8Y 3C5
(514) 685-5050

2173 St-Cathrine O,
Montréal, QC H3H 1M9
(514) 933-4747

1240 Ave Eglinton O,
Mississauga, ON L5V 1N3
(905) 363-0707

20 Ashtonbee. Road,
Scarborough, ON M1L 4R5
(416) 642-1515

8880 boul. Leduc,
Brossard, QC J4Y 0G4
(450) 656-9595

3100 boul. Thimens,
Montréal, QC H4R 0C9
(450) 904-6789

1055 St-Laurent boul,
Ottawa, ON K1K 3B1
(613) 778-8883

2561 Stanfield Rd,
Mississauga, ON L4Y 1R6
(365) 207-0200

2425 boul. Curé Labelle,
Laval, QC H7V 1R3
(450) 978-2333

2655 Ave. Des Aristocrates,
Laval, QC H7E 0H3
(450) 665-8801

920 boul. Maloney O,
Gatineau, QC J8T 3R6
(819) 317-1737

1700 Rue Bouvier
Québec, QC G2K 1N8
(581) 890-9994

KAREN

BARRY

GARO

ALEX

ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX 3000

IMMOBILIER

+

HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMI LES MEILLEURS COURTIERS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PERFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

*Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
*Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
*Garo Kazandjian, courtier immobilier
*Alex Kazandjian, courtier immobilier
*Arlene Der Ghugassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE